

747274

20100196631X

M2

Az őszibarack gyógymetszése

BL 32133

1972.7.4

TÁJÉKOZTATÓ

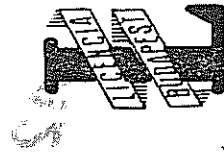
HEGEDÜS ANTAL és DR. GULYÁS SÁNDOR
Őszibarack gyógymetszés tárgyú találmányának alkalmazására
a szabadalom jogosult hasznosítói részére

Összeállították:

Hegedüs Antal
és Dr. Gulyás Sándor

Szerkesztette:

Dr. Asporján János

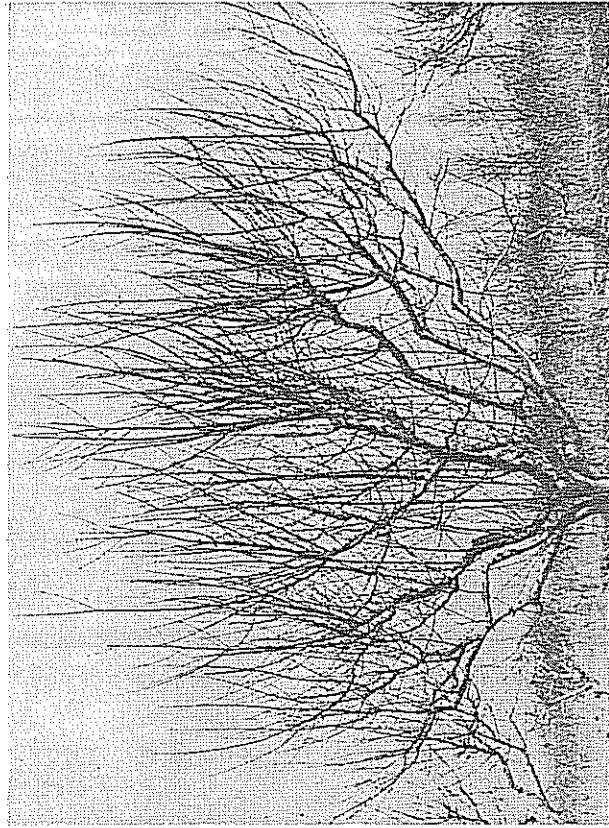
LICENCIA Találmányokat Értékesítő Vállalat

I. RÉSZ

AZ ŐSZIBARACK GYÓGYMETSZÉSE

Magyarország baracktermelő tájainak nagy részén még mindig az ún. klasszikus, francia rövidmetszést alkalmazzák. A rövid- és középhosszúságúra metszett (a továbbiakban hagyományos módszerrel metszett) őszibarackfák koronavesszőiből kb. 70%-ot távolítanak el és főleg emiatt viszonylag kevés termést kapnak.

Ha a metszéssel a virágügyek számát annyira lecsökkentjük, hogy a gyümölcsritkítás feleslegessé válik, akkor a termés össz-mennyisége is annyira lecsökkenhet, hogy a termelés gazdaságilag már nem kifizetődő. Az éveken keresztül tartó rövidcsapos metszés következtében ezek a fák igen sok felesleges vesszőt (rözsét) termelnek (I. Tábla). A lombkorona besűrűsödik, a metszést végző

I. tábla: Hagyományosan, rövidcsapra metszett 12 éves, erős növéssű fa

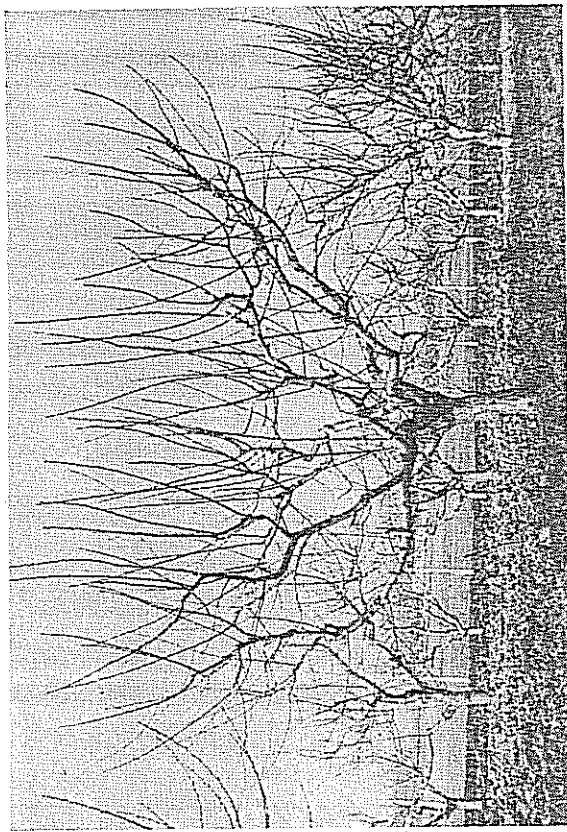
embernek sok felesleges munkát ad. A metszés rendkívül lassan halad és munkaigényes. Az egyidőben létrehozott számtalan vágási felület miatt a fák részben az előző évi raktározott, részben a pillanatnyi szerves anyagok felhasználásával a sebek begyógyítására törekednek, a fejlődő termések egy részét elrúgják, a termésátlag éveken keresztül alacsony marad.

A szabadalmazott módszer alkalmazásával a jelenlegi termésátlagok legalább két-háromszorosára emelhetők. A leírás elsősorban azt tárgyalja, hogyan lehet viszonylag egyszerű, nagyrészt újfajta módszer segítségével az országos 25–30 kg-os faátlaghoz viszonyítva lényegesen több, (2–3-szoros vagy több) és kiváló minőségű, színes, zamatos, exportméretű őszibarack terméshez jutni.

Ugyanakkor bemutatja azt is, hogyan lehet a fák élet-tartamának csökkentése nélkül éveken keresztül ezt a termésmennyiséget elérni. Végül az új módszer alkalmas arra is, hogy a hagyományosan kezelt idősebb fákat 1–2 év alatt az új termelési technológiára állíthassuk. Az első éves átállítás után termőfánként – 8–10 éves fáknál – már 2–3-szoros, mint egy 60–80 kg-os átlagtermés érhető el. A harmadik év után ezek a termőfák már 1,0–1,5 mázsa átlagtermést is adhatnak. (A fajta, a vidék, az időjárás ugyan befolyásolja, de a kontrollhoz képest a többszöröződés mindig igaz.)

A termés mennyiségének felső határát – faátlagot alapul véve – még nem sikerült megállapítani, de feltételezhetően a fenti maximális értéket jóval meg fogja haladni.

Az eddig alkalmazott sokféle metszési típus közül a gyógy-metszés (II. Tábla) legjobban a Claus-féle szálvesszős metszési módszerhez hasonlít. Ettől azonban – de a többitől is – sok szempontból eltér. Az eltérések lényege a következőkben foglatható össze:

II. Tábla: Gyógymetszett őszibarackos, 12 éves fák két éves kezelés után

1. A nyugalmi időszakban – ősztől tavaszig – csak a perimezéseket, az esetleges talajmunkálatokat, műtrágyázást stb. végezzük el.
2. A metszések minden esetben a vegetációs időszakban történnek, tehát csak zöldmetszést alkalmazunk. (A zöldmetszésünk nem azonos az augusztusi zöldhajtás-válogatással).
3. A metszést nem egyidőben, hanem a vegetációs idő alatt legalább 3 alkalommal végezzük. Így fáinkon a sebgyógyulás gyorsan következik be, a mézgatermelés pedig minimális.
4. A lombkoronában egyre csökken a felesleges vízhatások száma és kevesebb másodrendű vessző alakul ki. A fa egészséges, erős termőhajtásokat fejleszt.
5. A gyógymetszéses fa metszési munkálataira az évek során mind kevesebb gondot kell fordítani. A korona igazítása, beállítása gyors, gazdaságos. A fa „önbeállónak” válik.

A metszési módszerünk elsősorban új telepítésű vagy fiatal gyümölcsösökben vezethető be. Megfelelő átállítás után azonban idősebb barackosokban is alkalmazható.

Nagy előnye, hogy – külön – nem igényel öntözést, a szőlőnél intenzívebb trágyázást, talajművelést stb. A hagyományos gazdasági feltételek, gyümölcsstratégiai módok stb. mellett biztosítja a jelentős termésmennyiséget.

Mivel az őszibarack esetében az egyik legfontosabb ápolási műveletnek a metszés tekinthető, ezért csak a módszer pontos és folyamatos betartása szavatolja a fenti terméseredményeket.

A gyógymetszett fa vázágai nem kopaszodnak fel, hanem alul is kitörnek és virágoznak.

A GYÓGYMETSZÉS ALKALMAZÁSÁNAK ELŐNYEI

1. A termővesszők szénhidrátartalma a kontroll fákéhoz viszonyítva magasabbnak bizonyult, ezért fánk fagyút-róbbek.
2. Az évgyűrűkben a vízszállító csövek száma nagyobb, ezek a hajtások intenzívebb vízszállításra képesek.
3. A vegetációs időszakban történő metszések hatására a sebek parareteges begyógyulása gyors és általános. Ezek a fák alig termelnek mézgat.
4. A virág- és a hajtásrügyek fejlődése tavasszal gyorsabb, ez a virágzást minden fajtánál 2–3 nappal előbbre hozza.
5. A gyógymetszett fák hamarabb lombosodnak. A levelek vastagok. A levéltetű károsítás minimális. Az ilyen őszibarack-kultúra évenként 2–3 permeteréssel megvédhető ezektől a károsítóktól. A termés fogyasztásánál kevesebb méreganyag jut az emberi szervezetbe.
6. A ritka lombkoronában a teljes napfényen nőtt barackok színesek, nagyok, ízletesek, a felületükön található fedőszőrök rövidek, számuk kevés.
7. A szokásosnál fejlettebb terméshéj miatt a barack jól szállítható.
8. A terméskocsányok fejlett szilárdítószöveve következtében a barackok zöme érett állapotban is megmarad a fán. A szedési időt a terméshullás nem befolyásolja.
9. A termés a teljes érés stádiumában is begyűjthető.
10. A fajták érési ideje a gyógymetszett területeken általában 4–5 nappal korábban következik be.

A jó talajelőkészítés elengedhetetlenül fontos munka. A talajt kézi vagy gépi erővel forgassuk meg minél mélyebben (60–100 cm). A megforgatott terület minél nagyobb legyen, de legalább 1,5 m átmérőjű. Az őszi barackfa gyökérhálózata szélesebb, mint a fa koronája! Ezért évente mintegy 40 cm szélességben megforgatjuk a talajt az előző kör külső kerületénél kezdve mindaddig, amíg 5–6 m átmérőjű kört nem kapunk. Ez lehetővé teszi a fák gyökérzetének megfelelő elhelyezkedését és fejlődését. A forgatás kizárólag vastag termőrétegű területen végezhető el. A vékony termőrétegű kavicsos stb. talajon az adott körülményeket figyelembe véve korlátozott mélységig végezzük ezt a műveletet. Az akadályozó körülmények – szikes vagy vékony kőréteg stb. – megszüntethetők oly módon, hogy ezeket áttörjük, a rossz talajt lehetőleg 1 m² területen eltávolítjuk és helyére 70–100 cm vastagon termőtalajt helyezünk. Mindenütt ahol a búza, a burgonya, a napraforgó és a kukorica megterem, mégél az új módszerrel nevelt őszi barackfa is.

A vastag termőrétegű talajokon a forgatást lehetőleg őszi szel vagy a tél elején végezzük el.

Az őszi szel vagy télen megforgatott talajt ne gereblyézzük el, mert a fagy sokkal porhanyósabbá teszi tavaszra. A forgatás közben a talajban élő kártevő rovarok nagy részét kiszedhetjük és elpusztíthatjuk. Ily módon az őszi barackalanyok kártevők okozta károsodását is megelőzhetjük. Vigyázzunk arra, hogy a felső talajréteg 25–30 cm-nél mélyebbre ne kerüljön.

A kézi erővel történő talajforgatáskor juh-, sertés- vagy szarvasmarha-trágyát használjunk. Négyzetméterenként 3–5 kg-ot adjunk. A trágya a felszín alá 20–30 cm mélységbe kerüljön. A talajtrágyázást a tavasszal végrehajtott forgatáskor ugyanilyen módon hajtsuk végre.

1. Talajvíz kártól veszélyeztetett területen:
Ha a veszélyeztetett terület valamely irányban lejtős vagy valamely részét folyó, esetleg vízlevezető csatorna érinti, a fasorok vége ezekre vezessen. A forgatást is úgy végezzük el, hogy a kialakítandó barázdák szintén le a folyóra vagy a vízlevezető csatornára vezessenek. A talaj ily módon való előkészítése igen sok munkát igényel, de ez a munkatöbblet megtérül. A sor és tőtávolság homokos talajon mintegy 8 m legyen. Kavicsos talajon 6 m is lehet, természetesen mindig a környezeti adottságokat vegyük figyelembe.

Ha a talajvíztől veszélyeztetett területünk vízszintes, a fasorok céljára 60–100 cm magas dombsávokat forgatunk össze.

Ha a területünk lejtős, akkor a partosabb részen alacsonyabb, a másik oldalon magasabb dombsávokat készítsünk. A 60–100 cm magas földtöltéssáv alatt a talajt nem kell megforgatni.

2. Dombos területen:

A termékeny talajjal borított domboldalakon a fasoroknak a domb lejtőjére feltétlenül merőlegesen kell haladniuk. A sor- és tőtávolság ez esetben is legalább 6–8 m legyen.

A VADALANY-MAGVAK ELŐCSIRÁZTATÁSA

Az őszi barackfa legjobb alanya a keserűmandula. Megfelel a vadbarack, a vadszilva, de szükség esetén a magvaváló szilva magja is.

A vadalany-magvaknak őszi szel, levélhullás után, a szabadban 20 cm mély és magmennyiség férőhelyigényének megfelelő nagyságú gödröt ásunk. Homokos talajon az egymás mellett el-

helyezkedő magvakat 3–4 cm vastag homokréteggel betakarjuk. Száraz időben 3–4 naponként öntözünk. Hűvös, kissé esős időben elegendő 8–10 naponként öntözni.

A fekete-, szurok- vagy vályogtalajon is ugyanúgy gödörbe rakjuk a magvakat. Lenetőség szerint alulra és tetejükre olyan homokot tegyünk, amelynek magas a tápanyagtartalma. Ezáltal tél végén a magvakat sármentesen tudjuk kiszedni a gödörből. Öntözéskor vigyázzunk arra, hogy a homok vagy a földtakaró a magvakat fedje, tehát adott esetben a földtakarót pótolni kell. A csíráztatást – szükség esetén – faládákban is elvégezhetjük. A láda aljára 1–2 cm vastagon homkot vagy csíráztatásra alkalmas talajt tegyünk. Erre helyezzük rá a magvakat úgy, hogy egymás mellé és ne egymásra kerüljenek. A magvakat ezután betakarjuk homokkal vagy földdel és alaposan megöntözzük.

Az öntözést 2–3 naponként megismételjük. A magvak ládába helyezését október közepén vagy végén végezzük el, az öntözést pedig a fagy beálltával fejezzük be. A tél folyamán a magvak csonthéjai felrepednek.

A magvakat – felszedés után (febr. végén, márc. elején, a fagyok megszűntével, minél korábban) – végleges helyükre ültetjük oly módon, hogy 15 cm átmérőjű, kör alakú magágyba 3–5 magot helyezzünk. A magágyakat mintegy 80 cm átmérőjű körön, centiméterenkint elvetett jégcsapretek magvakkal vessük körül.

A retek hajtásait és leveleit havonta egyszer levágjuk, hogy azok ne nyomják el a kikelt facsemetét. Ezzel elérjük, hogy a földben élő gyökérfárosító rovarok távol maradnak.

A végleges termőhelyen a sor- és távolság legalább 8 m legyen.

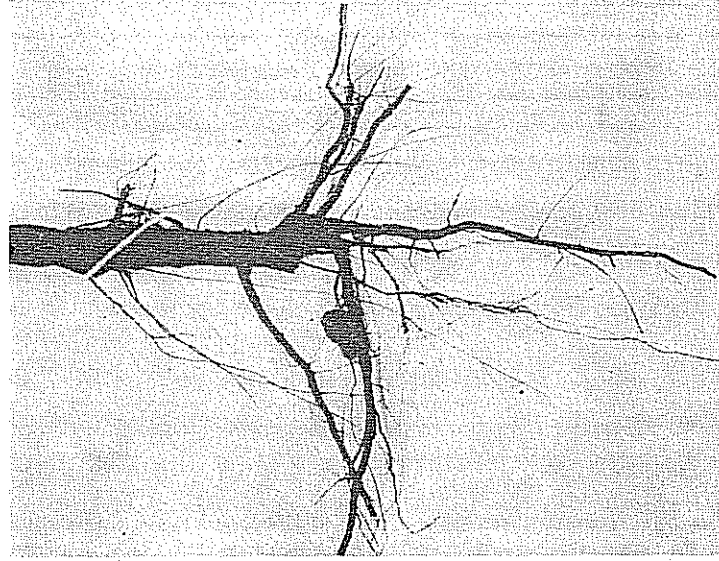
SZELEKTÁLÁS, CSEMETENEVELÉS, OLTÁS

A magágyakba helyezett, előcsíráztatott magvak közül később csak a legjobb fejlődésűt hagyjuk meg, a többit eltávolítjuk. A szelektáló munkát akkor végezzük el, amikor közülük a legerősebb csemete eléri a 15–20 cm hosszúságot.

A talajvízvesztélyes, földombhátas területeken a már meg-hagyott kb. 20 cm magas vadlány csúcsából 1–2 cm-t levágunk.

A visszavágott csúcsú vadlány zsenge törzse ezáltal erősödik. Gyökérzete is újult erővel hatol lefelé a talajban. Így fő-gyökeres gyökérrendszer alakul ki, amely sokkal jobban biztosítja a növény vízellátását. (III. Tábla.)

III. Tábla

A megmaradt főgyökér a fiatal, helyreállított magoncából alakult ki. (3 éves fánál)

A főgyöker fajtától és talajtípustól függően kb. 80–150 cm mélyen hatol a talajba. A főgyökeres gyökérrendszer minden szempontból előnyös a gyümölcsfáinknál. Az alanyul szolgáló csemete azon a helyen fejlődött, amelyik a gyümölcsfa élete során a végleges helyét is jelenti. Így minden facsemete nem a csemetekerti legkedvezőbb, hanem a tényleges körülményeket szokja meg. Ennek az az előnye, hogy a fiatal magoncok legjobban tudnak alkalmazkodni a környezetükhöz. Ezért javasoljuk az újonnan létesítendő gyümölcsösnél minden esetben a helyreültetés módszerét.

Amennyiben nincs lehetőségünk a helyreültetésre, facsemetét kell vásárolnunk. Számolnunk kell azonban azzal, hogy ezek főgyökerét a kitermelés (felszedés) alkalmával elvágják, sőt legtöbbször a jól fejlett oldalgyökereket is visszametszik. Ennek az a káros következménye, hogy az elvágott főgyöker most már nem tud mélyre hatolni, helyette többé-kevésbé erősen fejlett oldalgyökérrendszer keletkezik. Ez a főgyökeres gyökérrendszer csak részben tudja pótolni. (IV. Tábla)

IV. Tábla

Elvágott főgyökér. A gyökérrendszer elsőrendű oldalgyökeirekből alakult ki. (Kb. 5 éves fánál)

A faiskolából vásárolt csemeték ültetése tehát mindig több-kevesebb gyökérvesztéssel jár.

Jó időkiszámitással nem lesz idővesztésünk a termésnél a csemeteültetéssel szemben. Az ősszel vetett magból fejlődő csemetét ha a rákövetkező első nyáron beoltjuk, a harmadik nyáron már termőképes. A továbbiakban sokszorosan meghalálja gondoskodásunkat.

A sík területű, de talajvíztől nem veszélyeztetett területre telepített és szelektált vadlanyokat 30–35 cm magasságot elérve vágjuk vissza. Az őszi levélhullás után ugyanis a tövekhez 25–30 cm magasságú, 80–90 cm átmérőjű földkupacot húzhatunk. A vadlany törzse ezt jobban tűri, mint a nemes. Az odahúzott talaj a vadlany tuskóját és a rövid kis törzset télen a hideg, nyáron pedig a túlzott meleg káros hatásától és a kiszáradástól védi.

A meredek dombon telepített vadlanyok visszavágását akkor végezzük el, amikor a lépcsőzet magasabb, felső szintjét elérték.

A vadlany visszametszésének napján egy kiválasztott nemesanyafán a vadlany vastagságának megfelelő nemes zsenge-hajtás tetejét borotvával és késsel, pengével levágjuk (lehetőleg délután). A nemes-hajtás sebhelye 1–2 hét múlva begyógyul. Új csúcsrügyet fejleszt. Ekkor a hajtást alaplóból levágjuk. Ha az anyai és az anyafa közel van egymáshoz, ez esetben a tavaszi vagy nyári eleji zöldoltást a délutáni órákban angolnyelven párosítással végezzük el.

Az ékoltás hasítóka feltétlenül kelet-nyugat irányban álljon, mert ebben az esetben a forradást megkímélhetjük a tavasz végi és nyári napsugár szárító hatásától. Ezzel részben a téli hideg kártételét is megelőzhetjük.

Ha az oltóhajtást távolabbról kell beszereznünk, akkor az alaplóból való levágást bármely napszakban elvégezhetjük. Ilyen esetben a zsenge hajtásokat szállításra elő kell készítenünk a következőképpen: a hajtások leveleit felfelé simítva, száraz vattába göngyöljük és tiszta ruhával óvatosan körülfogjuk. Ezután a hajtás hosszától függően, a kis csomagot néhány darab vékony befőttes gumival összerfogjuk, majd tiszta, hideg vízzel átitatjuk.

FIATAL ŐSZIBARACKFÁK GYÓGYMETSZÉSE

Amikor a csomagtól a víz már alig-alig csöpög, műanyag zacskóba tesszük úgy, hogy a zacskó szája felfelé és lehetőleg nyitva legyen. Így előkészítve, 24 órán belül az oltóhajtás biztonságosan szállítható.

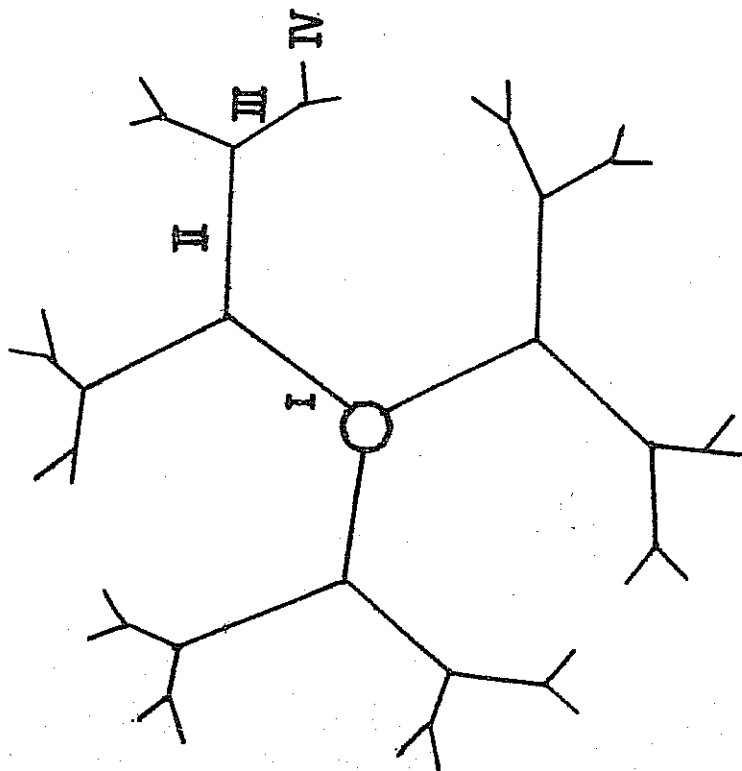
Az oltásra szánt nemesajtás 5–15 cm hosszúságú legyen. Minél zsegebb a vadlány és a nemesajtás, annál biztosabb a megeredése, az összeforradása és jobb a fejlődőképessége is. Az angolnyelven párosítás vagy az ékoltás azért előnyösebb az alvőszemzésnél, mert a nemesajtás még az oltás évében elérheti a 20–60 cm hosszúságot.

A nemesajtást — az oltás megeredése után a kívánt magasságig engedjük felfelé növekedni. A nemes őszibarackhajtáson előtörő másodrendű hajtásokat 2 vagy 3 levél felett visszavágjuk, hogy a nemes törzsön termőcsokrokat alakíthassunk ki. A csúcshegyek visszavágását és az oltást lehetőleg napsütéses nap délutánján végezzük.

Az új módszerrel telepített és kezelt fa első éves nemesajtását függőleges irányban engedjük növekedni. Az 1 m hosszúságot elért hajtás már 50 cm magasságban kisujnyi vastagságú. Ez esetben nem hajtunk végre gyögmetszést, és akkor sem, ha magastörzsű őszibarackfát nevelünk. Ilyen erősségű hajtást csak akkor vágunk vissza, ha elágazást akarunk kapni, vagyis az első koronavágást szeretnénk kinevelni.

A fiatal törzs csúcsán lehetőleg 3–6–12–24-es elágazású, ismert lombkorona-alapot hozunk létre. (V. Tábla)

V. Tábla

Az új módszerrel nevelt őszibarackfa felülrészében. A fiatal törzs csúcsán lehetőleg a rajz szerinti 3–6–12–24-es elágazású lombkorona-alapot hozunk létre.

Törekedni kell arra, hogy az I, II, III, és IV. rendű oldalágak minél hosszabbak, (legalább 40–60 cm) legyenek, mert ennél a módszerrel a teljes kialakulás után a fák lombkoronája is nagyobb lesz a szokásosnál. A kehelykorona kialakítását kb. 3 év alatt, évenként több munka-menetben, mindig zöldborulás után, napos időben, délután végezzük.

A rossz helyen növe hajtásokat még fiatal (8–10 cm) hosszúságot elért korban eltávolítjuk, hogy ne zavarják a vázágrend szer kialakulását. Ezzel a módszerrel a fák ellenállóképessége is fokozódik.

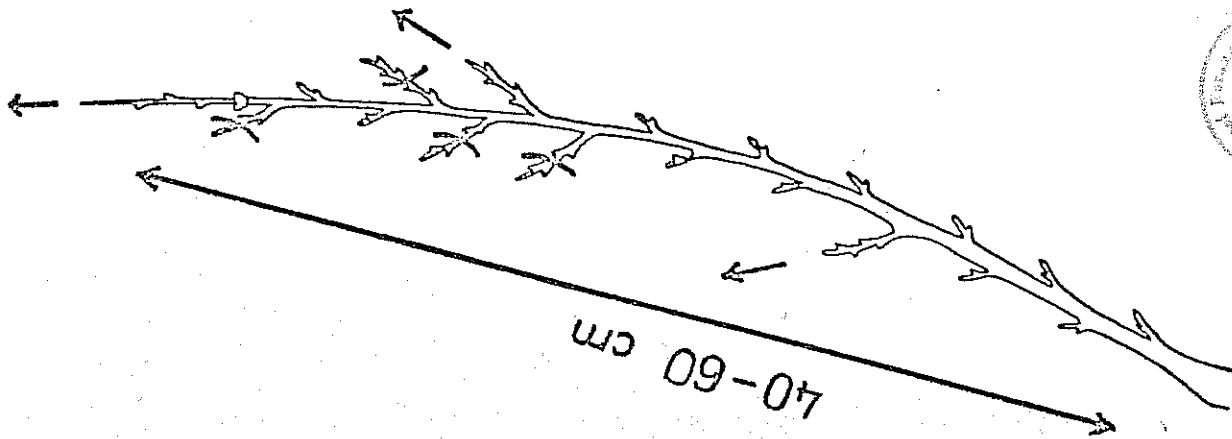
A fentiek szerint létrehozott lombkorona alapon most már a fa növekedésétől függően 40–60 cm-es termővesszőket nevelünk. Vigyázzunk arra, hogy ezek egymástól legalább 50 cm-re legyenek. A szálvesszők nevelését kb. augusztus 20–25-re mindig be kell fejezni.

A jó termővessző kialakítását az évek során három munkamenetben végezzük.

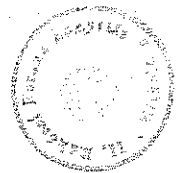
1. Az első munkamenettel az ábrán feltüntetett módon (VI. Tábla) a rossz helyen fejlődő, még fiatal, zsenge hajtásokat éles ollóval két-három levélre vágjuk vissza. Ezekből a jövő évben ún. mesterséges termőnyársak lesznek. (A nagy sebfelülettel rosszul visszavágott fiatal hajtások elszáradnak). A jó irányban fejlődő fiatal hajtásokat pedig meghagyjuk. Esetleg kikötéssel megfelelő helyre húzzuk. Megfelelő az a hely, ahol a fejlődéshez 50–60 cm áll rendelkezésre.

A metszéssel egyidőben elvégezzük a szükség szerinti terméskitűzést. Megjegyezzük, hogy az így kezelt fák a virágok zöméből termés kötődik, ezért a virágzás utáni természetes gyümölcshullást alig vagy egyáltalán nem észleljük. A 40–60 cm-es termővesszők kb. 5–6 db gyümölcsöt hagynak, egymástól mintegy 10 cm távolságra. Törekedjünk arra, hogy a barackok minél vastagabb hajtásokon maradjanak. Az ágcsúcsokon termést sohasem hagyunk. (VII. Tábla)

VI. Tábla

A zöldmetszés első munkamenete,
elvirágzás után

Erőteljes termőszlop, gyümölcsrikítás után

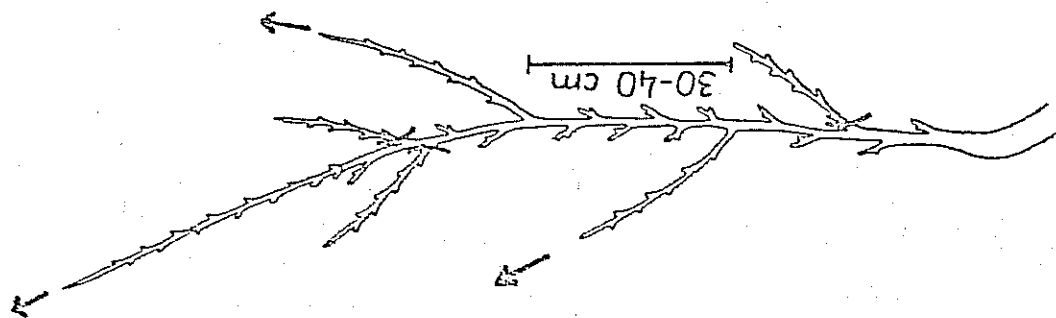
2. A második metszést akkor végezzük el, amikor a legfeljebb 1 éves hajtások legalább 35–40 cm hosszúak. Ezek a fákön növekedő összes hajtások kb. egyharmadát teszik ki. Ezeknek a leghosszabb hajtásoknak a csúcsait (VIII. Tábla) 1–2 cm-el vágjuk vissza. A metszés mindig férőhely irányába mutató levél felett legyen. Ezek a hajtások a visszavágás évében már nem nőnek tovább, nem is ágaznak el, mert a lombkoronában még sok rövidebb, még növekedésben lévő termőhajtás marad. A növekedésükben leállított hajtások gazdagon berakodnak termőrügyekkel. A csúcsnövekedés leállítása eredményezi azt is, hogy az alattuk lévő idősebb ágakon mind több 2–3 cm-es törpehajtás, termőnyárs keletkezik (IX. Tábla). Abban az esetben, ha az 1 éves termővessző hajtáscsúcsának vizsámetaszését a gyümölcshérés előtt kb. 2 héttel elvégezzük, feltűnően színes gyümölcsöket kapunk.
3. Harmadik alkalommal augusztus közepén vagy a második felében végzünk metszést. Erre az időre a meghagyott többi termőhajtás is eléri a kb. 40–60 cm hosszúságot. Növekedésüket augusztus végéig le kell állítanunk, hogy több virágrügyet neveljenek (X. Tábla). Egyidejűleg távolítsunk el a lombkoronából minden fejletlen, felesleges hajtást. A kései érésű fajtaéknál a hajtáscsúcsok leállítását legkésőbb szeptember 10-ig fejezzük be. Ha így járunk el, a sebek még az őszi fagy beállta előtt begyógyulnak, mézgakiválás nem lép fel, és a fa érett termővesszőkkel készül fel a télre.

A csúcsszivavágások pontos dátumhoz nem köthetők. Ezek idejét minden évben a fák növekedési üteme határozza meg.

Az új módszerrel nevelt fákon kevesebb lesz a felesleges hajtás, mivel a korona ágai, vesszői gazdagon berakódnak gyümölcscsillal. A metszéshez szükséges idő faegységként – mind a három szakaszban – csökken. Az idősebb ágakon ugyanakkor egyre több termőcsonk és bokrártányár alakul ki. A későbbiekben a fák növekedésének mértéke határozza meg a termőoszlopok számát. Ha a hajtások augusztusig csak 30–40 cm-re nőnek, akkor kevesebb, ha ennél hosszabbra, az esetben több termőoszlopot hagyhatunk meg. Így évről évre jó kondícióban, túlterhelődés nélkül teremnek a fák.

Összefoglalva a leírtakat: az új őszibarackos helyretelepítése esetén az oltványon 1 és 3 éves kora között a legerősebb szálvesszők meghagyásával, a vegetációs időszak során olyan koronát alakítunk ki, amelyen a termőoszlopok 30–40 cm távolságra vannak. A többi hajtást leveles állapotukban vagy eltávolítjuk, vagy ezekből zsenge állapotukban 2–3 levélre visszametszve mesterséges úton termőcsonkokat képezünk.

VIII. Tábla

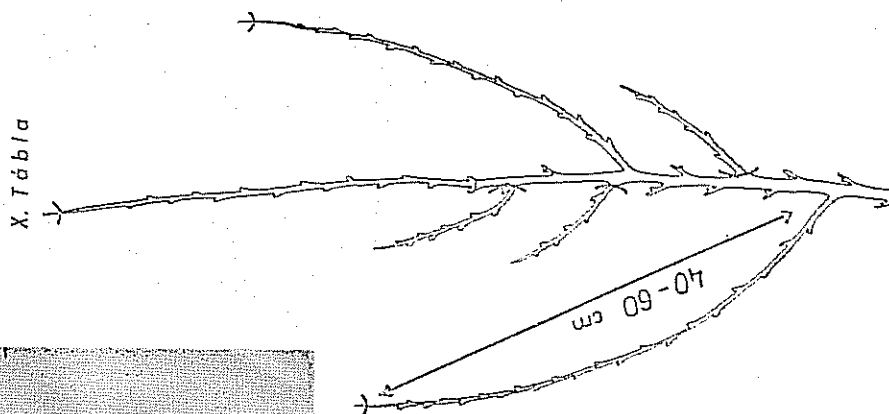

A zöldmetszés második munkamenete: amikor az 1 éves hajtások közül a legfejlettebbek a fajtára jellemző, közepes hosszúságot elérték

**IDŐSEBB, EDDIG HAGYOMÁNYOSAN (RÖVIDCSAPRA)
METSZETT ÖSZIBARACKFÁK ÁTÁLLÍTÁSA
AZ ÚJ MÓDSZERRE**

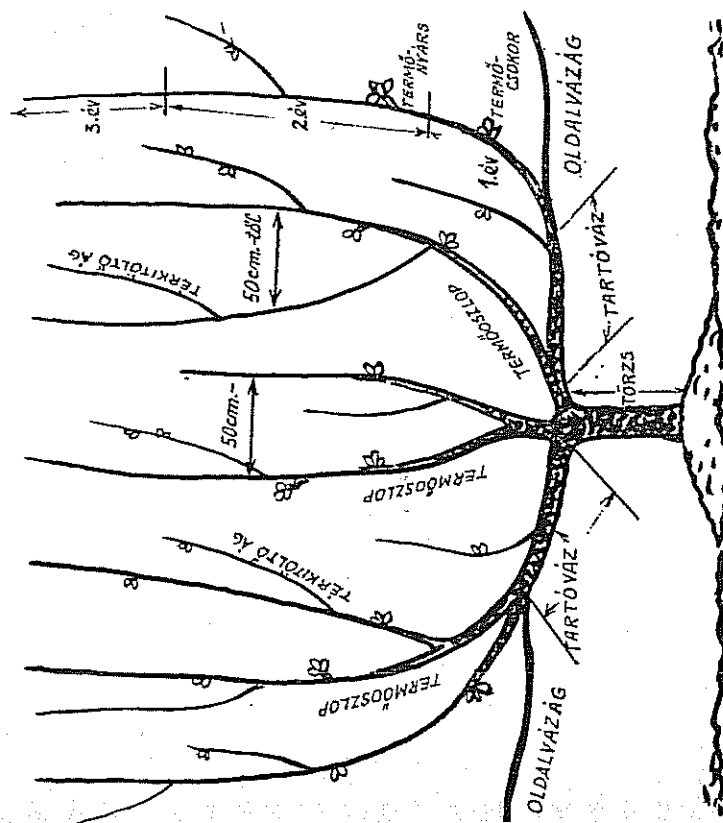
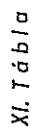

ldős ágon létrejött természetes termő-
nyádr

A földmetszés harmadik munkamenete: a vegetációs időszak vége előtt. Eddig az időpontig valamennyi meghagyott hajtás eléri a 40—60 cm hosszúságot

Az idősebb fák átállítását nyugalmi állapotban (virágzás előtt) vagy augusztusban végezzük el. Ha már az első évben (az átállítás évében) szármottevő terménynövekedést szeretnénk elérni, akkor a virágzás előtti átállítást kell választanunk. Ez ugyan ebben az évben az átlagnál nagyobb munkaerő-ráfordítást jelent, de a terméstöbblet feltétlenül kárpótol. (A munkaigény fokozatosan a hagyományos alá süllyed.)

Gőgymetszett őszibarackfa — oldalnézetben

A fák átállítása virágzás előtti (nyugalmi) időszakban

Az új módszerrel két év alatt végezhetjük el a fák átállítást. Mindenekelőtt a száraz ágakat távolítjuk el alapjukból, csonkmentesen. Ugyanezt tesszük a nyurga, vékony, a termés megtartására alkalmatlan vesszőkkel is. Ezekről a termés szerint érés előtt lehullik vagy maga a vessző letöredezik. Nem hagyjuk meg a koronában a sűrűsítő, tehát felesleges erősebb ágakat, ezeket is alpból kell eltávolítanunk. Meghagyjuk a fán az 1–3 cm hosszú, erőteljes, vastag termőnyársakat, amelyek a termést elbírájk.

Az első évi átállítási munka során legfontosabb feladatunk a koronában véglegesen megmaradó termővázágak és termőoszlopok kijelölése egymástól 50 cm-re. Ezt a távolságot nem a kiindulópontjuknál, hanem hosszúságuk felénél mérjük. (Lásd XI. Tábla.) Kijelölésüket célszerű feltűnő színű fonallal elvégezni, hogy zöldbeborulás után keresésükkel ne kelljen időt tölteni.

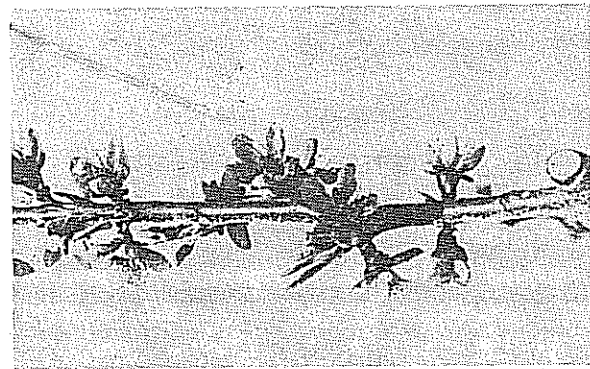
A már megjelölt – véglegesen megmaradó – termővázágak és termőoszlopok között – ideiglenes jelleggel a szüret utánig – ún. kisegítő termőoszlopokat és vázágakat kell meghagynunk egymástól és a megjelölt ágaktól egyaránt 25–30 cm távolságra. (A párhuzamosan növekvő ágakat a kívánt irányba kioldással eltéríthetjük, közülük a kevésbé értékeseket, amelyek csak sűrűsítőnek, alpból levágjuk.) A kisegítő vázágakkal és termőoszlopokkal célunk az, hogy a rajtuk várható terméssel leterheljük, „megfogjuk” a fát. Ezzel vehetjük elejét az átállított fák fölösleges hajtásképzésének. Az ágak és vesszők csúcsát visszavágni nem szabad!

Az elsőrendű ágakon és vesszőkön másodrendű elágazódásokat is találunk. Ezek közül is eltávolítjuk a feleslegeseket. A sebeket fehér, alapozó olajfestékkel kenjük be. A festékes dobozt a felhasználás előtt 24 órával nyissuk fel, majd felhasználás előtt a felszínen megjelenő hígítót öntsük le. Kódos, esős, fagyos időben ne fessük a sebeket, mert a festéket a nedvesség akadályozza a felület lezárásában.

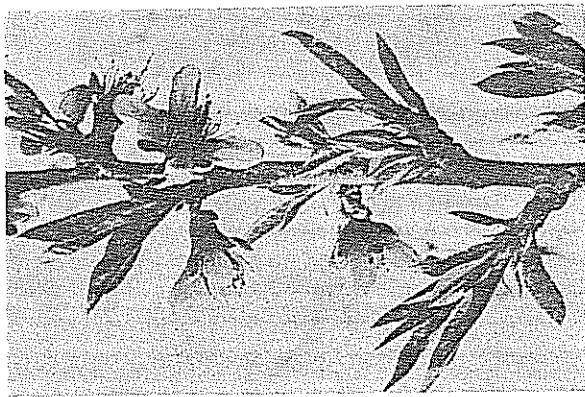
A virágzás előtt átállított fákon tavasszal azt tapasztaljuk, hogy a levelek és a virágok egy időben jelennek meg (XII. Tábla). Ennek rendkívül fontos előnyös következményei vannak: A virágot és a terméskezdeményeket már a levél is táplálja. A korábban kifejlődött lomb ellenállóbb a levétetekkel szemben.

Az átállított fákon az első évben nagyon sok felesleges virágbimbó lesz. Ezek egy része gyengén fejlett ágakon, vesszőkön helyezkedik el. A termést megtartani nem bíró vékony vesszőkről – amennyiben erre időnk van – még borsószem nagyságban távolítsuk el a bimbókat, azért, hogy a fák kondícióját a virágzással járó energiafelhasználás ne gyengítse. Ezeket a vékony ágakat, amennyiben férőhelyük van, természetesen meghagyjuk, mert a korona további alakításában szerepük lesz.

XII. Tábla

Kontroll termőcsap

Gyógymetszett termővessző

Távolítsuk el a bimbókat az ágvégekről, a termőoszlopok és a vázágak közötti elágazások közeiből, a termőoszlopok hosszának felső egynegyedéről. Ha a vázágak és termőoszlopok csúcsain a bimbók megmaradnak, az ághegyek a termés súlya alatt deformálódnak, esetleg le is töredeznek. A vázágakon – erősségüktől függően – a csúctól számított 5–10 cm-es szakaszon szedjük le a bimbókat. A vesszők és termőoszlopok északi oldalán lévő bimbók zömét is célszerű leszedni, mivel ezen az oldalán nem fejlődik olyan tetszetős és jóízű gyümölcs, mint a vessző másik három oldalán.

A bimbók sebhelyeit festékkel természetesen nem szabad bekenni. (A vázágrendszer aljából lefelé növe hajtásokat lehetőleg zsenge állapotukban alpból távolítsuk el.)

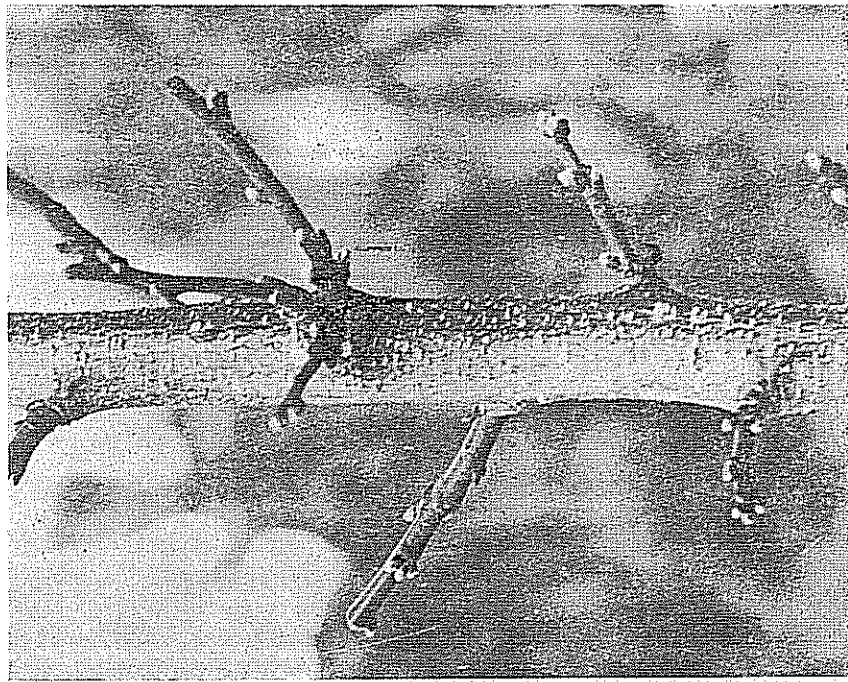
A termelőoszlopokon és a vázágakon megkötődött gyümölcsöt, ha egy síkban helyezkednek el, egymástól 15, esetleg 17 cm távolságra hagyjuk meg. A vesszők ellentétes oldalán ennél közelebb is hagyhatunk meg barackokat. (Lásd VII. Tábla) A termelőoszlopokat és a vázágakat így módon maximálisan kihasználhatjuk. Nagy tömegű barackhúst kapunk. Ez a fának és a termelőnek is előnyös.

A részletezett átállítási munka soknak és időben el nem végezhetőnek tűnik. Mindez azonban még a korábbi – rövidcsapos – metszési gyakorlat következménye és nem a gyógymetszéses eljárás velejárója. A további években a munka mennyisége faegységeként fokozatosan csökken. Három év után a bimbók leszedésével már alig, vagy nem kell foglalkozni. A fák a metszések precíz végrehajtása után, az egyéves hajtások kivételével, a termővázágakon és termőoszlopokon egymástól kb. 10–15 cm-re hozzák virágaikat.

Három-négy év elteltével a rövidcsapos metszésű módszer okozta sebhelyek zöme begyógyul. A gyógymetszés hatására a vázágaknak még a vastagabb részein is mesterséges és természetes termőrészek alakulnak ki. Újabb felkopaszodás már nem fordul elő.

Fokozatosan kialakul az őszibarackfák termőegyensúlya, az emberi beavatkozás szükségessége – gyümölcsritkítás, metszés – lényegesen csökken. (XIII–XIV. Tábla)

XIII. Tábla

Idős ágon mesterségesen kialakított termőnyársak

XIV. Tábla

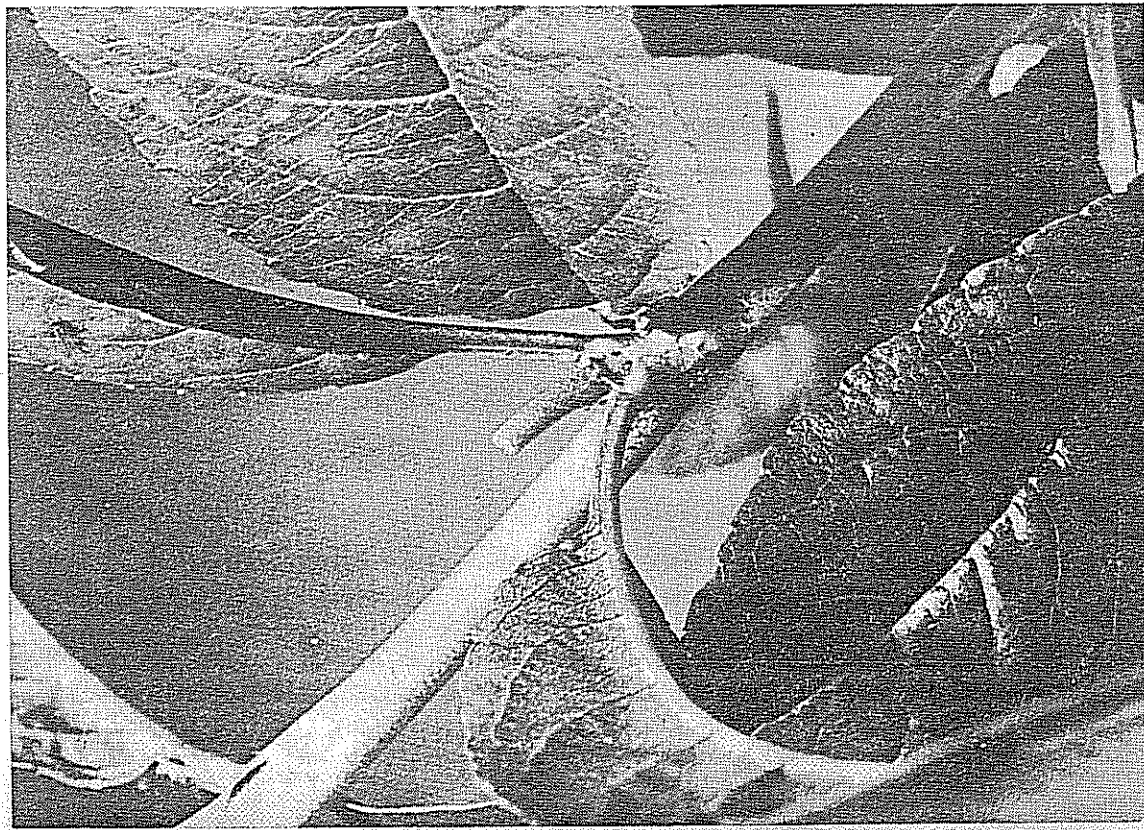
A termővesszők növekedésének leállításával az alattuk lévő, idősebb ágakon is termőcsokrok és termőnyársak jönnek létre

XV. Tábla

Helyesen kialakított termőcsokor. A visszavágást 1 levél felett, végezték el, a csokor hossza 2—3 mm. A kis seb gyorsan begyógyult, forradása tökéletes. Körülötte 3—5 levél fejlődik. A levélkorszorú tövében évről évre termőrugyek képződnek

XVI. Tábla

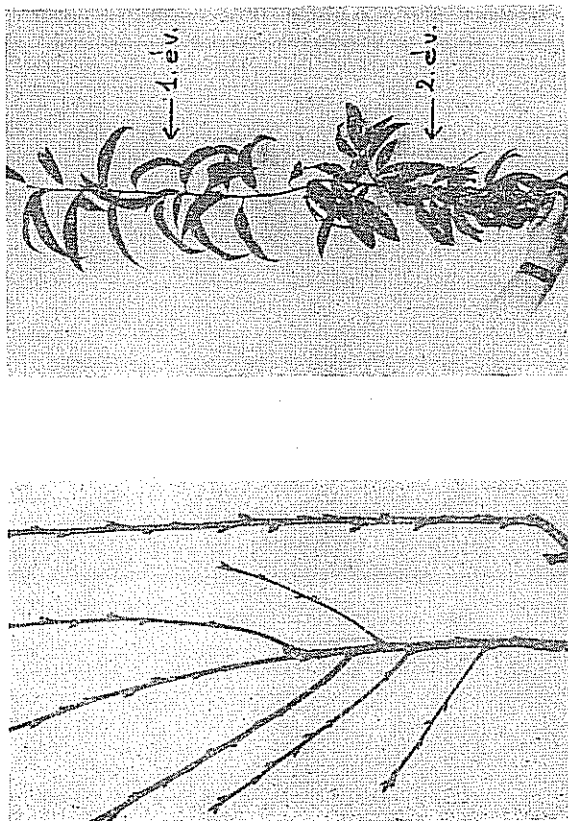

A termőcsokor kialakításánál 1 levél felett túl hosszú — kb. 1 cm csontot hagytak. Ez előbb-utóbb leszárad

A virágzás előtt átállított fák kezelése zölbe borulás után

Az ún. kisegítő termőszlopok és termővázágak hajtás-csúcsait 1–2 cm hosszú korukban borotvaéles késsel, pengével vágjuk vissza. Ezzel elérjük, hogy a tápanyag a termés kinevelésére fordítódjék. A kisegítő ágakon minden új hajtást 1–2 levél felett visszametszünk, (XV. Tábla és XVI. Tábla) hogy zsenge sebek ejtésével a levelek vastagodását és növekedését elősegítsük. Az ilyen levelek cuticula rétegét a levéltetvek nehezen vagy egyáltalán nem képesek átszúrni. A hajtások visszavágását a kisegítő ágakon és termőszlopokon a gyümölcs beéréséig folytassuk. Szüret után valamennyit alapjukból eltávolítjuk.

XVII. Tábla

1. Balról, a rövidre hagyott, rozszul levágott termővessző visszametszése után, még ugyanabban az évben több gyenge oldalhajtást fejleszt. A jobb oldalon lévő, helyesen metszett termővessző nem ágazott el.

2. Az előző évi termővessző végén csak a csúshajtást hagyjuk meg újabb termővesszőnek. Alul, a két éves ágon csak törpehajtások és termőnyársak fejlődnek, az új termővessző csúcsmetszése után nem ágazik el.

A véglegesen megmaradó termőszlopok és vázágak csúshajtásait, amint 20–50, esetleg 60 cm hosszúságot elért, levágjuk a kívánt irányba mutató levél felett 1–2 mm-re. (XVII. Tábla) Mérékét minden esetben a hajtás vastagsága, erőssége, teherbíró képessége szabja meg. A módszer lényegéből fakad, hogy a termőszlopok és termővázak erősítését, teherbíró képességének növelését a hajtás-csúcsok növekedésének időleges leállításával érjük el.

A véglegesen megmaradó termőszlopokon előtörő oldalhajtások közül azokat, amelyek férőhely irányában indulnak el, 15–30 cm hosszúságig engedjük növekedni és ekkor egy kívánt irányba mutató levél felett 2 mm-el a hajtás-csúcsokat visszavágjuk. Ezzel a hajtás megvastagodását és termőrugyekkel való berakódását segítjük elő.

Visszametszünk a rossz irányba fejlődő vízajtásokat és egyéb hajtások csúcsait is 1, 2, 3 levél felett. Ezekből mesterséges termőcsokrok alakulnak ki. Egy levélnél 2, két levélnél négy, 3 levélnél hat termőrugy fejlődhet a következő évben. Ennek megfelelően ritkításkor majd 1, 2 vagy 3 bimbót kell eltávolítanunk a termőcsokrokról. A kertünkben lévő átállított fák darabszámától és a rendelkezésünkre álló idő mennyiségétől függően vágjuk tehát vissza ezeket a hajtásokat, 1, 2 vagy 3 levél felett.

Fáinkon a második évben ugyanilyen módon végezzük el a termőcsokrok beállítását és a bimbók ritkítását. A fehér olajfestékkel bekent sebek a mézgakiválás okozta esetleges levélhajtásokat újra megtisztogatjuk, a festést ismét elvégezzük. A következő években gyógymetszést addig folytatunk, amíg a termőszlopok és termővázágak növekedése azt megkívánja.

A FÁK ÁTÁLLÍTÁSA VEGETÁCIÓS IDŐSZAKBAN

1. A faiskolában nevelt, majd termőhelyére ültetett és tavasszal koronaalakító metszésben részesített fiatal fákon lehetőleg mind a négy égtáj felé neveljünk vágagat. Ha csak 3 van, egyforma távolságra legyenek egymástól, amelyekre a lombkoronát építjük. Az egyéb fásrészből előtörő zöldhajtásokat alaplóból távolítjuk el. Ép felületű, ronszolásmentes sebeket ejtünk. Az ilyenek még ugyanabban az évben tökéletesen begyógyulnak. A vágási felületeket fehér olajfestékkel légmentesen zárjuk le. A felesleges hajtásokat lehetőleg délután vágjuk le a fákról. A délután ejtett sebek gyorsabban gyógyulnak.

2. A vágagak kezelése első éves fán:

A vágagnak meghagyott vezérhajtásokat – amikor a 60–70 cm hosszúságot elérik, csúcsukat – férőhely irányba felé mutató levél felett – fél cm-es hajtásrésszel távolítjuk el. A vezérhajtásokon előtörő felesleges (nem férőhelyes) hajtásokat 1, 2 vagy 3 levél felett visszavágjuk és ezekből – a korábban ismertetett módon – termőcsokrokat nevelünk. Ha a vezérhajtás nem éri el a 60–70 cm hosszúságot, csúcsát érintetlenül hagyjuk.

A vezérhajtások oldalelágazásai, amennyiben jóval meghaladták a 2–3 cm hosszúságot, termőcsokorra már nem alakíthatók. Ilyen esetben kiválasztjuk közülük azokat, amelyek termőoszlopoknak alkalmasak. Egymástól 25–30 cm távolságra hagyhatók meg. Amint 25–30 cm hosszúra megnőnek, hajtásvégeiket – férőhely irányába mutató levél felett – vágjuk vissza. Az ezeken felül megmaradó, fölösleges oldal és vízahajtásokat alaplóból távolítsuk el.

3. A 2–5 éves korú fák átállítási munkái:

A gyógymetszést április végétől szeptember közepéig folytathatjuk. Olyan koronaátalakítsunk ki, melyben a termőoszlopok 25–30 cm-re vannak egymástól. Egy év múlva termésérés után minden másodikat – mint kisegítő termőoszlopot – alaplóból eltávolítunk. A termőoszlopokon fejlődő zsenge állományú hajtásokat termőcsokrokká alakítjuk, a fölöslegeseket pedig kiritkítjuk. A fe-

lesleges hajtásokat három szakaszban távolítjuk el a fákról (l. a „fiatal őszibarackfák gyógymetszése” c. fejezetet). A 3–5 cm hosszúságban visszavágott zsenge hajtások némely esetben – pl. ha kevés gyümölcs van a fán vagy ha túlzottan trágyás a föld, vagy az átlagosnál csapadékosabb a nyár – újra kihajtának. Az új hajtásrészeket – amikor a 0,5–1,0 cm-es hosszúságot eléri – alaplóból kimetszük. A csúcsrügyben záródó hajtásképleteket érintetlenül hagyjuk. A felesleges hajtások többszázszoros visszavágását és a hajtáscsúcsok visszametszését mindig a legfejlettebb hajtásoknál kezdjük.

A hajtáscsúcsokon ejtett sebeket befesteni nem szabad

Minden más sebet, amelynek az átmérője a 3 mm-t meghaladja, olajfestékkel kenjük be.

Az egymástól 30–50 cm-re meghagyott, felnyurgult vízahajtások csúcsát 50–60 cm hosszúság elérése után délután metsszük le. (XVIII. Tábla.)

Ha a felesleges hajtások alsó részénél barack fejlődik, azokat a hajtásokat a termés beéréséig meghagyjuk, de csúcsaikat zsenge állapotban eltávolítjuk. A termés leszedése után ezek mindegyikét alaplóból vágjuk le és sebeiket kenjük be.

4. A 6–9 éves és ennél idősebb fák átállítási munkái:

Először az elszáradt vagy száradó vágagokat fűrészeliük le. Ha valamelyiken életerős hajtás van, nem vágjuk le alaplóból, hogy a hajtásból a vezérágat pótolni tudjuk. Az ilyen korú fáknál a termőfelület átmenetileg csak felfelé növelhető. Emiatt a felfelé álló termőoszlopok hagyhatók meg csupán, egymástól 50–60 cm távolságra. A közöttük fejlődő 3–5 cm-es hajtásokból mesterséges termőcsokrokat alakítunk ki. Ha a felesleges hajtások alapjánál gyümölcs fejlődne, ezeket – mint kisegítő termővesszőket – csúcsukat visszavágva, szüretig meghagyjuk.

A hajtáscsúcsok visszavágását több (3–4) szakaszban végezzük el, az egyes munkamenetek között 4–6 napot hagyjunk. Ez azt jelenti, hogy pl. ha a fán van 60 db új idei hajtás, akkor először a leghosszabbak közül kb. 20 darabnak vágjuk vissza a csúcsát, a többit engedjük tovább nőni. Majd kb. 1 hét múlva ismét kiválogatjuk a megmaradt vesszők közül a leghosszabbakat és azok csúcsát vágjuk le. Ilyen módon a fáinkon még mindig maradnak növekvő ágak (magas auxin tartalmú csúcsok) és a leállítottak emiatt nem hajtának ki, hanem elkezdenek vastagodni. Ekkor ismét várunk kb. egy hetet (attól függően, hogy milyen gyorsan nőnek a vesszők) és a harmadik munkamenetben most már a még megmaradt kb. 20 darab ág csúcsát is visszametszük, azaz, leállítjuk a továbbnövekedésüket. Nagyon fontos tehát, hogy nem egyszerre vágjuk vissza a hajtások csúcsát. Amennyiben ezt csinálnánk, akkor a lemetezett csúcsú vesszők hamarosan kihajtanának.

A hajtások növekedésének szakaszos leállításával serkentjük a rügyképződést és arra is kényszerítjük a fát, hogy a vastagabb napfényes ágakon 2–3 cm hosszú termőnyársakat képezzen. Ha ezt a szabályt betartjuk, a következő év tavaszán nyugalmi állapotban metszenünk már nem kell. Ezzel egyidejűleg a korábban felkopaszodott ágak újra berakódnak értékes termőrészekkel. Ennek nyomán a termésmennyiség emelkedik, ennél fogva az állítás munkatöbblete megtérül.

A 6–10 éves és ennél idősebb fák az egymástól 50–60 cm-re meghagyott termőoszlopok és hajtások csúcsait, amint a 25–30 cm-es hosszúságot elérik, visszavágjuk. A csúcsnövekedés leállítását akkor is végezzük el, ha a hajtások – megkésített beavatkozás miatt – hosszabbra nőnének. Ezt a műveletet is 3–4 munkamenetben végezzük el.

Az idősebb őszibarackfákról az elhalt kéregrészeket kaparjuk le. A sebhelyeket és a megkapart részeket drótketézük, majd a sebfelületeket – lehetőleg napsütéses időben – 10 és 16 óra között olajfestékkel kenjük be. A gyárilag elkészített festéket ne higítsuk! A régebbi sebhelyeket a festék megszáradása után

XVIII. Tábla

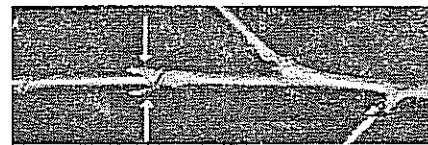
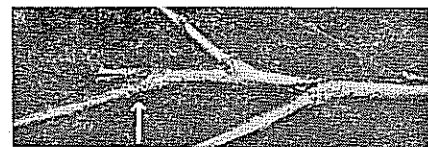
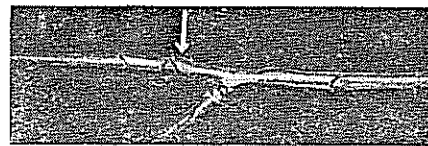
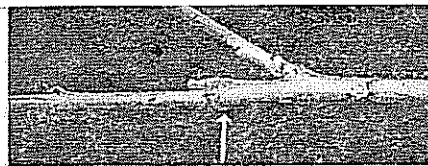
Vékony vízihajtásból egy év alatt kinevelt termőoszlop. A csúcsot 3 alkalommal vágták vissza, az utolsó visszametszés időpontja augusztus vége, szeptember eleje. A seborradás körül virágbimbók alakultak ki, a termőoszlop végig berakódott termőrügyekkel. A termőoszlop hossza mintegy 40–50 cm

mindannyiszor újrakenjük, amíg szükséges. A berepedezéseket simává kell tennünk, a seb csak akkor tekinthető végleg lezárt-nak. A visszavágott vágághajtásokon és termőoszlopokon – át-állítás idején – 1–2 nap, esetleg 1–2 hét elteltével új hajtások fakadnak. Ez rendszerint csapadékos időjárás esetén fordul elő. A másodrendű hajtásokat 1, 2 vagy 3 levél felett vágjuk vissza.

Nem szabad visszavágni a hajtás csúcsát:

- a) a kedvező férőhely irányába növekvő hajtásnak
 - b) a visszavágás után kihajtó vezérhajtásnak
 - c) a vázarendszert meghosszabbító, termőfelület-gyapapító hajtásnak
- a) a termőoszlopokon visszavágott, újra kihajtott és férőhely irányába haladó vezérhajtásnak.

XIX. Tábla a

1. Helytelen időpontban és rossz visszametszett termővesszők hegye be-szárad, vége több he-lyen újra elágazik
2. 3. 4. A megfelelő időpontban és he-lyen visszametszett (gyógymetszett) 50–60 cm-es termővesszők amikor kihajtanak, a hajtásrügy szinte „csúcs-rügyként” növeszti tovább az ágat

Amikor az egyszer már visszametszelt vázaghosszabbító hajtások és a visszavágott termőoszlopok új hajtáshossza az első visszametszés előtti hajtáshosszúságot eléri, a hajtásvégeket újra visszavágjuk. (Pl. az első visszametszést elvégeztük 20–30 cm-es korban, a másodikat 40–60 cm-es korban.) (XIX. Tábla) Ezt a munkát is négy munkamenetben végezzük el, végső határideje: szeptember 15-e. Ez időpont után, bármennyit fejlődjön is a hajtás, metszeni nem szabad!

HAGYOMÁNYOSAN TELEPÍTETT FIATAL FÁK ÁTÁLLÍTÁSA

Az ősszel vagy tavasszal telepített faiskolai oltvány gyökérzetét ültetés előtt vizsamszítették. Emiatt tavasszal a koronavesszőket — az egyensúly megteremtése érdekében — a szokott módon feltétlenül vissza kell vágunk. A meg rövidített részeken sok hajtás fejlődik. Ezek további kezelését a „fiatal őszibarackfák gyógyamtszása” című fejezetben leírtak szerint végezzük.

AZ ÚJ TERMESZTÉSI ÉS METSZÉSI MÓDSZER ALAPJAI ÉS FONTOSABB MOZZANATAI

Az őszibarack hazája Nyugat-Kína. Természetes körülmények között bokorfává vagy alacsony törzsű fává fejlődik. Bármilyen metszési módot alkalmaznak, ettől a formától általában nem térnek el. E gyümölcsfaj alapvető tulajdonságai – a hivatkozott szakirodalom szerint – a következők:

1. „Az őszibarack fája nem szereti a metszést, hanem csak tűri” (Claus József). A metszés a fa életét általában csökkenti. Minél erősebb a visszametszés, annál hamarabb elpusztul. Az őszibarackosok nagyobb terméseredményeit – ugyancsak Claus J. szerint – a rossz metszési módokkal hiúsítják meg.
2. A letermett vesszők a termés évében felkopaszkodnak, a következő években a csúcsból hajtának ki. Az új hajtás azután újra terem. Így tart ez éveken át – írja Mohácsy Mátyás – mielőbb a fa felkopaszkodik és gyümölcs csak a fa hegyén terem.
3. Virágrügyek csak az egyéves vesszőkön keletkeznek. Az idősebb ágakon az ún. termőnyársak azok, amelyek szintén részt vesznek a termésképzésben.

Az itt hivatkozott szakvéleményekkel szemben, attól eltérő kombinált metszési módszert alakítottunk ki. A kombinált módszer azt jelenti, hogy több összetevő alkotja, azok egyes elemeit már mások is felfedezték – részben korábban, részben már csak szabadalmunk bejelentése után. Az egyes elemek kombinált alkalmazása új minőséget jelent. Ugyanakkor az egyes elemeket sem a mások által javasolt formában vagy módon alkalmazzuk. A legfontosabb módszerelemeket részletesebben is tárgyaljuk.

1. A ZÖLDMETSZÉS

Míg a hazai szakemberek még mindig (néhány kivételtől eltekintve) helytelenítik a zöldmetszést, addig ezt külföldön egyre több helyen alkalmazzák. Tamaro már 1896-ban felhívta a figyelmet a zöldmetszésre. Olaszországban Breviglieri (1950) a zöldmetszés előnyeit az alábbiakban foglalta össze:

1. A lombkorona hajtásai erősebbek lesznek.
2. A termővesszők a fa alsó részén is kifejlődnek.
3. A metszési sebek hamarabb gyógyulnak be, mint az őszi vagy tavaszi metszésnél.
4. A ritka lombkorona a téli és tavaszi munkákat gazdaságosabbá teszi.

Ugyanakkor honfitárs, Dotti szerint a rosszul elvégzett zöldmetszéssel többet ártunk a növénynek, mint használunk. A magyar szakemberek véleménye szerint a zöldmetszés megzavarja a gyökérzet és a lombkorona közötti egyensúlyt, a termelést munkaigényesebbé teszi az őszibaracknál, ezért nem javasolják. Munkáikban az idevonatkozó külföldi eredményeket általában kommentár nélkül közlik. Mindezekből a rövid közlésekből ösztönösen érezhető, hogy legalább a mérsékelt nyári zöldmetszés általános elterjedése küszöbön áll. Egyelőre azonban az idegenkedés, a hazai viszonylatban még nem eléggé kipróbált módszer tartja vissza az érdekelteket annak alkalmazásától. Az évszázados hagyománytól, a nyugalmi időszakban történő metszéstől elsősorban magánkertekben nehéz megválni. Közismert néhány előnye a régi módszernek is: Az ágrendszer jól áttekinthető, a virágrügyek elhelyezkedését jól megfigyelhetjük, hiszen ezt tartják a metszés ABC-jének. Ez igaz is. De az új módszernek éppen az az egyik legnagyobb előnye, hogy a termővesszőket a csúcsnak időben történő visszametszésével olyan mértékű virág-

rügy berakódásra kényszerítjük, hogy nem kell majd keresni a termőrügyeket, hiszen ezek a termővesszők egész hosszában megtalálhatók. Nem vegetatív (növekedési), hanem reprodukciós (termő) stádiumban tartjuk a fákat.

1.2 A ZÖLDÁLLAPOTBAN VÉGZETT GYÓGYMEITSZÉS ELŐNYE

1. A leveles lombkoronából eltávolított vesszők vágási felületei a gyors paraképződés miatt hamarabb begyógyulnak. Az aszimiláció következtében a növény minden része jól el van látva cukorral és a begyógyulás nem befolyásolja sem a gyümölcsök sem a hajtások fejlődését. A vágási felület elmérgősödése sem következik be, mert a fejlődő új paraszövet légmentesen elzárja a sebfelületeket. (XX. Tábla 1–2. kép)

2. Zöldmeetszésünk nem azonosítható, de még össze sem hasonlítható a több helyen alkalmazott zöldhajtás válogatással. Ez utóbbinál nagyobb mennyiségű leveles, félig már megfásodott hajtást távolítanak el a fáról. (XXI. Tábla)

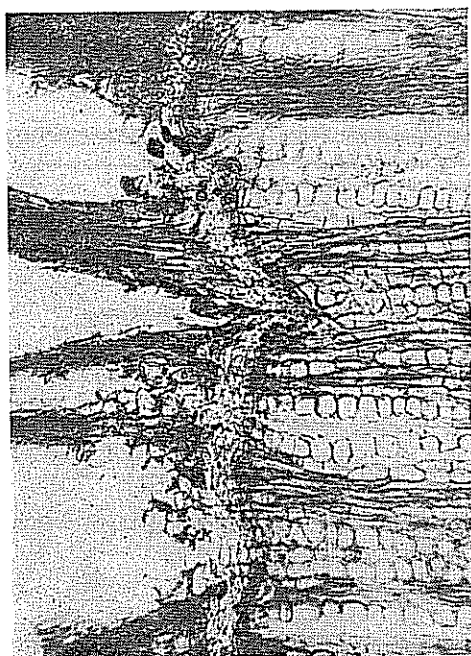
A fák vegetációs időszakban történő kezelése megóv attól, hogy felesleges vesszőket, esetleg vízihajtásokat kelljen kialakítani. A szerves anyagok így részben a gyümölcsökbe, részben a kialakuló termőrészekbe vádrolnak. A növény szerves anyagai mintegy 90%-ban hasznos célra fordíthatók.

3. A tavasszal érintetlenül hagyott termővesszőkön a terméskötés minden esetben nagyobb mértékű, mint a rövid vagy a középhosszú csapokon. A hosszú csapokon a virágzást és a megtermékenyülést az előző évben ejtett és begyógyult sebek nem befolyásolják.

4. A vastagabb ágak eltávolításánál sem következik be a vágási felület beszáradása. A téli időszakra begyógyult sebekkel és magas cukortartalommal készül fel a fa. Az ilyen lombkoronában a fagykár még nagyon hideg teleken is csak minimális lehet. Termesztési módszerünk fontos mozzanata a termővesszők gyógymeitszése, azaz a csúcsok növekedésének időszakonkénti leállítása.

XX. Tábla

A zöldmeitszésnél keletkezett sebek gyógyulása

elhalt rész
(2–3 mm)
paraszövet

1. A vegetációs időszakban végzett metszésnél a begyógyulás gyors, a mérgesedés minimális, vagy be sem következik

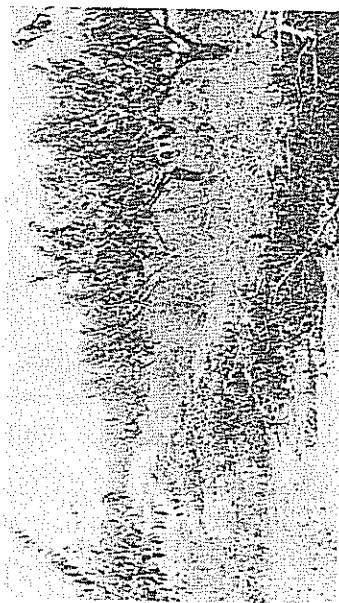
elhalt sejtek
vastag paraszövet
élő sejtek

2. A gyógymeitszésnél kialakult vastag paraszövet jól védi a sebfelületet. Ilyen gyógyulásnál elfagyás, beszáradás nincs

2. A SZÁLVESSZŐS MŰVELÉSI MÓDSZER

A „szálveesszős” művelési módszerrel Claus Józsefnek sikerült az őszi barack terméshozamát lényegesen megnövelni. A módszerével termelt barack kiváló minőségű, exportképes. A módszerünk azonban – némi hasonlóság ellenére – lényegesen eltér a Claus-féle módszertől.

Ismeretes, hogy a szálveessző kifejezés csak a 30 cm-nél hosszabb vesszőkre alkalmazható. A termővesszők általunk alkalmazott hosszúsága 40–60 cm. Ez az idősebb, hagyományosan metszett barackosok átállítására is vonatkozik. Ennél hosszabbakat még az erős növekedésű fákon sem szabad hagyni. (XXII. Tábla)

XXI. Tábla

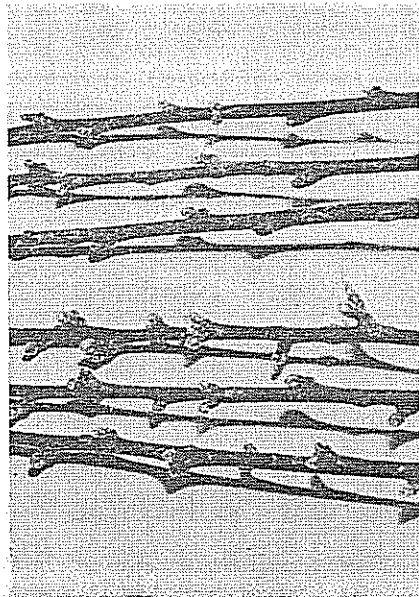
Augusztusi hagyományos zöldhajtás válogatás

XXII. Tábla

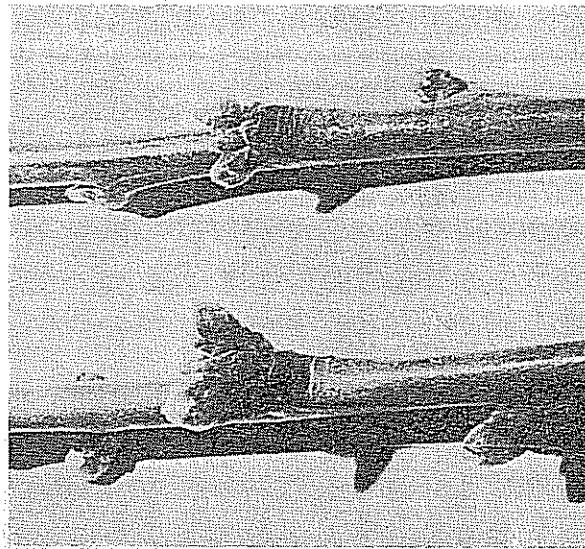
A győgmetszett fák termőcsapjai az 50 cm-es vonalzónál nagyobbak (első évi átállításnál)

XXIII. Tábla

Balról győgmetszett, jobbról kontrollfa termővesszői

XXIV. Tábla

Balról győgmetszett, jobbról kontroll egyéves vessző, virággűrűkkel

Ezeket vizsgálataink szerint egymástól legalább 50 cm távolságra szabad csak meghagyni azért, hogy a lombkorona minél szellősebb legyen és a vészrók ne árnyékolják be egymást.

A lombkoronában létrehozott termőhajtások hegyét, amirakódnak be (XIV. Tábla 1., 2. kép.) A vastagabb ágak azon pontokor a már említett, kívánt hosszúságot értékék, a csúcsból visszajárn, ahol az előző évben egy levél tövében hajtásrügy fejlődött, felé, mintegy 2 cm-re visszavágjuk. A vágási felület gyorsanmost bokrétegyársak keletkeznek. Így a termővesszők alatti visszavágásodás nélkül begyógyul. Az év során a termővesszők kialakagabb ágakon — ezen módszer alkalmazásával — egyre több bokrétegyársat 20–25-re be kell fejezni. (XIII. Tábla) A termés mennyisége bokrétegyárs alakítható ki. (XIII. Tábla) A termés mennyisége

A csúcsok visszametszésére ugyanakkor nem lehet időpontra egyre fokozható. Az ilyen fákon néhány év múlva az ún. termő-
töt megszabni: a metszést a megfelelő hosszúság elérése után végezzük el. Ezért ugyanahhoz a fához év közben legalább háromszor — 1–2 db szép gyümölcs fejlődik. A koronán belül elősor-
sor hozza kell nyúlni néhány percre, hogy a legmegfelelőbb, a termővesszők miatt vízhiányos ritkán alakulnak ki.

[illegible]

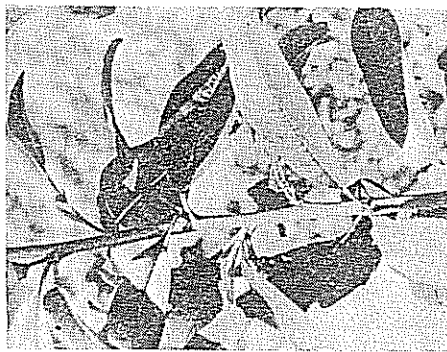
1,5–2-szeres nagyságú virágügyek fejlődnek. (XXIII–XXIV. Tábl. 1a)

A fa növekedése a fejlődésben még le nem állított, tehát egyben a barackmolyok ellen is védekeztünk. Metszőollóval, azaz fejlődő termővesszők miatt még tovább tart, így ez is elősegíti permetezőszert felhasználása nélkül védekeztünk a káros rovarok az, hogy a már metszett ágcsúcsok ugyanabban az évben állta-ellen. A levéltetű visszametsztett — termővesszős — termőszeklenyos —

A kevésbé visszametszett — termőesszős, termőoszlopos — korábbi, nyár eleji termőesszők értékesebbek, ezek jobban fainknál a lombkorona és a gyökérzet egyensúlya nagyon kisberakódnak virágrügyekkel, megfelelően fásodnak. A későbbi mértékben bomlik meg. A termőoszlopok, miután jól berakódtak képződöttéknel ez csak akkor következik be, ha a lombkorona-gyümölcsrel, kevés új ágat fejlesztenek. Az új ágak közül a csúsnak optimális fényviszonyok között egyenletes tápanyagellátással és jó levegőzést biztosítunk. A termőesszők növekedését az em-oszloppá. Az elsőrendű, felesleges helyen nőtt oldalágakat pe-lített 50–60 cm hosszúságban azért is le kell állítani (pl. az ed-dig 3–5 cm hosszúság elérése után 2–3 levélre visszametszünk. dig hagyományosan kezelt, de átállított fák), hogy az alsó (XV. Tábla) Az erős csúcshajtás miatt — mint már említettük — alapi részükön minél több termőrugyet fejlesszenek. A fenti (lásd újabb oldalágak itt már nem keletkeznek. Részben az ún. csúc-XVII. Tábla) hosszúságú termőhajtások a legtermékenyebbek hajtás, részben a fejlődő gyümölcsök akadályozzák meg az Az ennél hosszabb és vastagabb vesszők már egyre inkább a víz-újabb oldalágak keletkezését. A 2–3 levélre visszametszett ol-hajtások jellegét veszik fel és rajtuk a termőrugyek száma egyre dalhajtások pedig mesterséges termőcsokrokká alakulnak (XIV. inkább csökken. Tábla)

A fentiek alapján elvégzett metszések után azt is tapasztaljuk, hogy az egyes vesszők, ágakon a levelek nem egyesével jelennek meg, hanem helyenként 3–5 levél is előfordul. (XXV Tábla)

XXV. Tábla

Ennek a jelenségnek a fa életében óriási szerepe van. A lombkoronában a levelek száma a szokásosnál több, nagyobb az asszimilációs felület, azaz a fa több cukor (szerves anyag) előállítására képes. A többlettermésnek ez az egyik biztosítéka.

Amennyiben egy fa az átlagosnál többet tud asszimilálni, több cukor jut a gyümölcsökbe és több kerül az ágrendszerébe is. Így fokozatosan – néhány év alatt – azt is elérjük, hogy a vastagabb, elsőrendű ágakon is szép termőnyársak keletkeznek, amelyek a termést igen jól meg tudják tartani. A fa ágai nem hajolnak meg olyan nagy mértékben a termés súlya alatt. Ezzel tehát a vastagabb ágakat is újabb és újabb termőcsokrok kiala-

kitására, azaz terméshozásra kényszerítjük. A termés zöme az idősebb korban gyógymetszésre átállított fáknál is mindinkább a lombkorona vastagabb ágaira, a termőoszlopok alsó harmadára kerül. Ez azért is jelentős, mert a lombkorona nagyobb szélhatásokra sem töredezik össze a termés súlya alatt. A levelek tövében keletkező hajtásrügyek egy részéből pedig a következő években alakulnak újabb bokrétanyársak.

A szálvessző végén fejlődő hajtásrügy a csúcsrügy szerepét fogja betölteni. Szakkönyveink szerint a csúcsrügy hajtóerejét az oldalrügyek nem tudják pótolni. A termővesszők helyesen és idejében elvégzett gyógymetszésével – azaz a csúcs zsenge állapotban való visszametszésével – azt tapasztaltuk, hogy a csúcsrügy hajtóerejét igenis pótolni lehet, és a csúcson újra és újra szép termővesszők fejlődnek. (XIX. Tábla 1–4. kép) Az új termővesszők tehát a régiék folytatásaként fejlődnek és ez a sor – felfelé – lassan termőoszloppá alakul. Ezek a termőágak és termőoszlopok a növekedés ritmikus leállítását miatt már nem fognak felkopaszodni.

Az idősebb barackfák gyógymetszésre való átalakításának első évében – a kívánt vázágrendszer meghagyásával – a lombkorona méretét kell megnövelni. Tavasszal a termővesszőket még maximális hosszúságúra hagyjuk meg. A vegetáció megindulása után az új termővesszők hosszúságát a lombkorona méretének megfelelően csökkentjük. Így az átállítás első három évében kb. 5–6 m magasságú és 6–8 m átmérőjű lombkoronás fákat is kialakíthatunk. Ezek már alkalmasak a nagyobb termés mennyiségek elérésére. A következő években a termővesszőket csak 40–50 cm hosszúságra engedjük nőni. A periodikus növekedési leállításokat – a csúcsok zsenge állapotban való levágását – az ilyen méretű termővesszőknél alkalmazzuk. A 40–50 cm hosszúságú, növekedésben leállított (gyógymetszett) termőnyársok termőrügyekkel való berakodása kifogástalan lesz, és ilyen hosszúságnál az idősebb ágakon a termőnyársak kialakulása is optimális. Ezzel a módszerrel kapjuk a legtöbb természetes és mesterséges úton kialakított termőnyársat.

KONTROLL ÉS GYÓGYMETSZETT FÁK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYEI

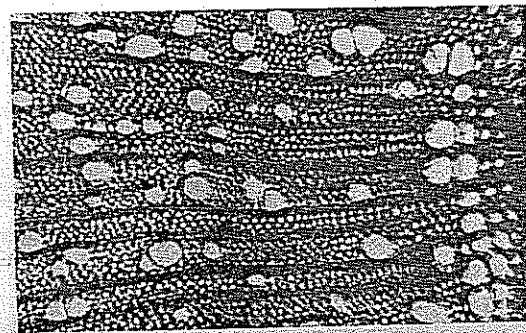
Ismeretes, hogy a különböző fajok ágainak fagyérzékenységet elsősorban a bennük található szénhidráttartalom határozza meg. Minél magasabb ugyanis a termőágak szénhidrát-tartalma, annál kevésbé következik be az elfagyás. A kontroll és az általunk kezelt területeken az egyéves termővesszők oldható szénhidrát- és nitrogéntartalmát J. H. Hale fajtánál vizsgáltuk lombfakadás előtt. Méréseink szerint a szénhidráttartalom a kontrollágakban 90,3 gamma/mg, a gyógymetszett termővesszőkben pedig 94,2 gamma/mg volt. Az oldható nitrogéntartalom a virágzás előtti kontrollvesszőkben 62,4 gamma/mg, a gyógymetszettekben 63,7 gamma/mg volt. A fenti adatokat mindenképpen úgy kell értékelni, mint a rügyfakadást és áttelelést kedvezően befolyásoló tényezőket. A gyógymetszett termővesszők kedvező helyzetben vannak.

1. Az egyéves termővesszők évgűrű szerkezetének összehasonlítása

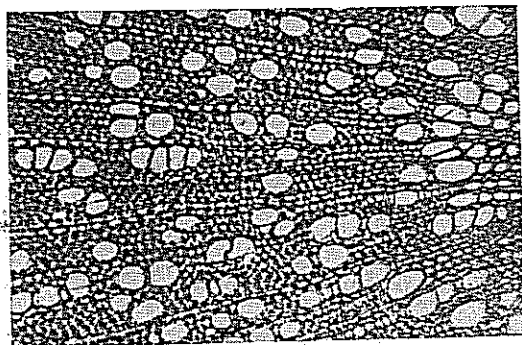
Az egyéves vesszők évgűrű szerkezetét azért vizsgáltuk, hogy megállapítsuk, melyik alkalmasabb intenzív anyagszállításra. A J. H. Hale fajta egyéves vesszőinek farészében (XXVI. Tábla 1., 2. kép) a kontroll és a gyógymetszett között egyetlen tényezőben sikerült jelentős eltérést megfigyelni.

A fényképen látható, hogy a szörtlikacsú farész vizsálító csöveinek száma a gyógymetszett termővesszőkben mintegy 30%-kal több. Ebből ezeknek az ágaknak az intenzívebb anyagszállítására lehet következtetni.

XXVI. Tábla

1. Kontroll egyéves ág évgűrűjének keresztmetszete, 170-szeres nagyítás

2. Gyógymetszett egyéves ág évgűrűjének keresztmetszete, 170-szeres nagyítás

2. A virággrügyek és a hajtásrügyek fejlődése és tartalmi anyagai

A virággrügyek fejlődését a Mayflower és a J. Hale fajtáknál hasonlítottuk össze, kontroll és gyógymetszett fákon (XXIV. Tábla). Március elején még kisméretű, a virágzás közeledtével már egyre jelentősebb különbség mutatkozott. 100 db virággrügy súlya %-os arányban a gyógymetszett fákon lényegesen nagyobb volt: március 7-én kontroll 100%, gyógymetszett 168,16%. Március 14-én kontroll 100%, gyógymetszett 195,00%. Ezek az adatok azt igazolják, hogy a gyógymetszett fák rügyeinek gyorsabb fejlődése miatt a virágzás 3–4 nappal korábban következik be. A virágok is nagyobbak lesznek. Ha a késő tavaszi

fagyok nem tesznek kárt az ilyen barackosokban, a fákon a termés is néhány nappal hamarabb érke be.

Vizsgálataink szerint a rügyek nitrogéntartalma a gyógymetszett, a szénhidrátartalom pedig a kontroll fákon magasabb. A rügyekben a nitrogéntartalom minden esetben magasabb volt, mint a szénhidrátartalom.

Megfigyeléseink szerint a gyógymetszett fákon a lombfakadás a virágzással egy időben indult meg. Ezt annak tulajdonítjuk, hogy a gyógymetszéses terület fáján az ágak virágzaskor érintetlenek, az ágakon nincs tavaszi seb és az előző évi metszési felületek begyógyultak. Itt a virágzás végére már több centiméter hosszú levelek is kifejlődnek. (XII. Tábla) A virágok és a fiatal termések szerves anyaggal történő ellátása a gyógymetszett fákon kifogástalan.

A hagyományosan metszett ágakon a metszést közvetlen a virágzás előtt végzik, emiatt ezeken számos nyílt seb található. A kontrollfák szinte virágzásukkal egy időben végzik a friss metszési felületek begyógyítását. Sok tápanyag, ami a téli tartalékból még megmaradt, a sebek beforradására használódik fel. Ez a tényező a virágzást és a fiatal levelek kialakulását kedvezőtlenül befolyásolja. A vesszők sok virágot elrúgnak. Erősebb visszametszés esetén ez a fa életében is visszaesést jelent. Összefoglalva a gyógymetszett fák gyümölcsfejlődése a vegetációs időszak elején sokkal gyorsabb, mint a kontrollfáknál. Ez a tényező a termésért is előbbre hozza.

3. A virágzás után fejlődött lomblevelek számszerű alakulása

Április végén a következő eredményeket kaptuk: (a lomblevelek méretei centiméterekben):

	kontroll	gyógymetszett
hosszúság	5,49	9,15
szélesség:	1,68	2,91
terület: (cm ²)	6,01	16,48

A számszerű értékeket fényképek is mutatják. (XXVII. Tábla)

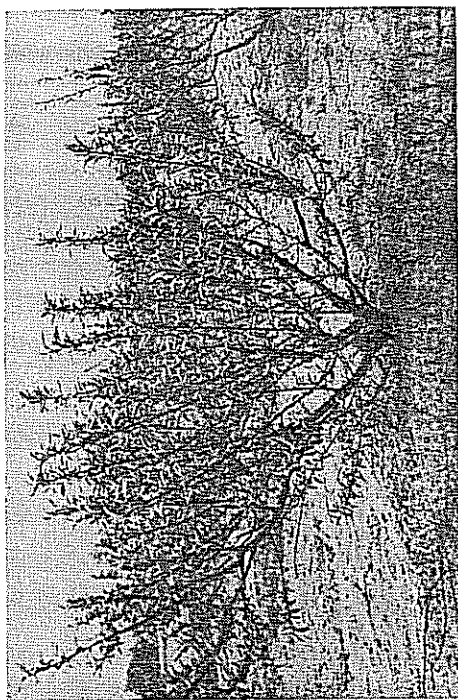
XXVII. Tábla

1. Hagyományosan metszett 6 éves őszibarackfa
Domaszék, 1972. ápr. 20.

Az elvirágzás utáni hetekben a gyógymetszett fákra a levelek nagyobbak, a lombkorona asszimiláló felülete pedig mintegy háromszorosa a hagyományosan metszett fákénak. Az asszimilációs felületben tapasztalható eltérés – azonos ághosszúság esetén – a vegetációs időszak végére csökken. Ennek oka az, hogy a kontrollfákon a gazdag elágazódások miatt, számos levél fejlődik. Abszolút értelemben természetesen a hagyományosan metszett fák asszimilációs felülete mindig kisebb, mint a gyógymetszetteké.

A gyógymetszéses módszer alkalmazásával ritka lombkorona alakul ki, az ágak minden levelét közvetlen napfény éri, így ezeken vastag cuticulájú levelek nőnek. Hagyományosan metszett fákra a lombkorona általában sűrű, sok rajtuk a vékony-lemezű ún. árnyéklevél. A levéltetvek az erős napfényben nőttek, vastag cuticulájú leveleket nem tudják vagy nem szívesen támadják meg. A beárnyékolt, hűvösebb, páradúsabb, sűrűbb lombkoronán, a vékony leveleken viszont nagymértékben elszaporodhatnak. A gyógymetszett fákra évente 1–2 permetezéssel megvédhetjük a levéltetvektől. A gyógymetszett fák ritka lombkoronája, mint környezet sem kedvező a levéltetvek számára. A ritka lombkoronában a magasabb hőmérséklet, a közvetlen napfény és az alacsonyabb páratartalom kedvezőtlen a levéltetvek szaporodására. A fiatal levéltetvek a közvetlen napfényen el is pusztulnak. Így ez a metszési módszer egyben a legjobb biológiai védekezési mód a levéltetvek ellen. Metszőollóval helyettesítjük a levéltetveket pusztító, az emberi szervezetre sem egészséges permetezőszereket.

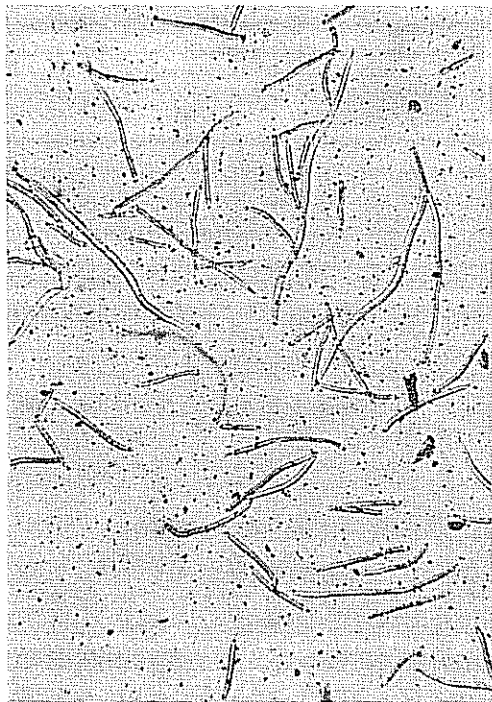
2. Gyógymetszett 6 éves őszibarackfa (Első éves átállítás.)
Domaszék, 1972. ápr. 20.

4. A termések színeződése és fedőszőreinek alakulása

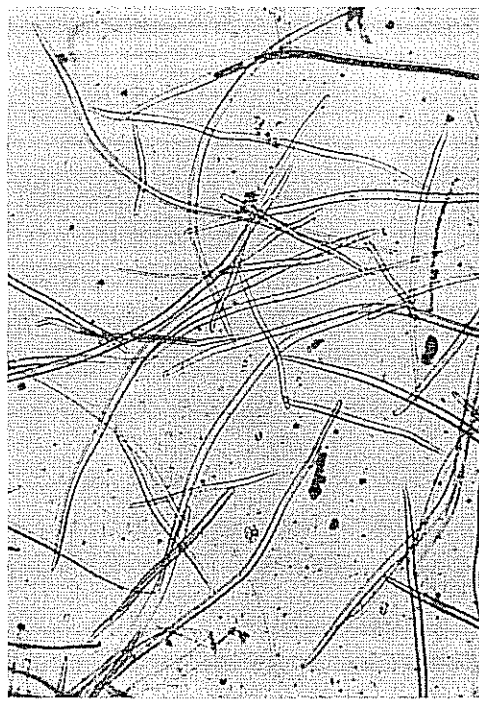
Gyógymetszéses fákra feltűnő jelenség a gyümölcsök korábbi beszíneződése. A barackok már szilva nagyságú korukban színesednek. A színeződés olyan intenzív lehet, hogy a fajtameghatározás nehézségekre ütközik. Természetesen ez a jelenség csak a teljes napfényben nőtt barackoknál figyelhető meg.

Megfigyeléseink szerint a kontrollfákon termelt barackok terméshéjának fedőszőrei szinte minden fajtánál, 2–3-szor hosszabbak voltak, mint a gyógymetszett fákön. (XXVIII. Tábla). Ezt a jelenséget szintén az eltérő fényviszonyoknak tulajdonítjuk. A színebb és rövidebb fedőszőrökkel borított gyümölcsök tetszősebbek, jobban kielégítik a vásárlók igényeit.

Az érett termések beltartalmi anyagai közül a gyógymetszett Napsugár fajtájú fák gyümölcseiben az összes oldható szénhidrátartalom átlagosan 36,0 gamma/mg-mal több volt, mint a kontrollfák terméseiben. A műszeres vizsgálatokkal tehát sikerült alátámasztani az előzetes érzékszervi vizsgálatok helyességét.

1. A termés fedőszőreinek keresztmetszete. Kontroll 170-szeres nagyítás

2. Termés fedőszőreinek keresztmetszete gyógymetszett fákön, 170-szeres nagyítás

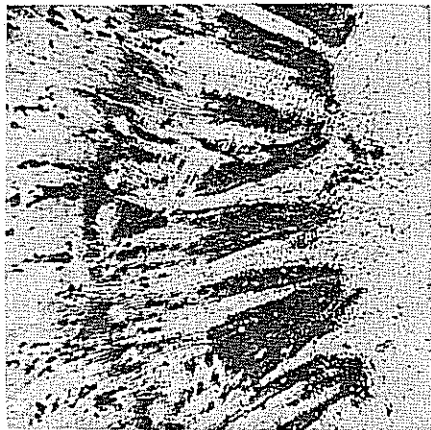
5. A terméskocsányok szerkezete

Az őszibarack tipikusan olyan gyümölcsfaj, amelynek termése a fán csak nagyon rövid ideig tartható. Szedésének idejét minden esetben a felhasználási cél dönti el. Mivel a termés nagy része teljes érés idején kerül eladásra, ezért a szedés a teljes érést csak 2–3 nappal előzi meg. A gyümölcs egy része – általános jelenség – már hullani kezd.

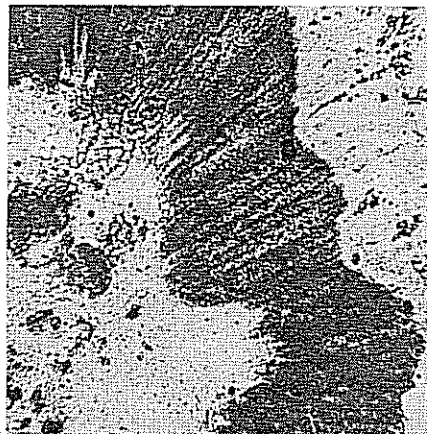
A terméshullás problémáját metszési módszerünkkel minimalisra sikerült csökkenteni. A jelenség értelmezése szövettani alapon igen egyszerűnek bizonyult. A gyógymetszett barackfák terméskocsányáiban (fajától függetlenül) a kontrollhoz képest rendkívül fejlett szilárdítószövet húzódik. Ez a termővessző farészétől a csontos termésszal rétegéig tart. Ez a vastag szilárdítószövet sokkal erősebben tartja az őszibarackokat, mint a kontrollfák a féllárványos koronákban nőtt saját gyümölcsüket. (XXIX. Tábla). A hagyományosan kezelt fák terméskocsányáiban a közvetlen napfény hiánya miatt, a farész szilárdító szövetei lényegesen kisebb mértékben alakulnak ki. Érthető, hogy az ilyen kocsány sokkal gyengébb, termése hamar leesik a fáról.

Az új metszési módszer alkalmazása nem befolyásolja a termés húsának és a csontéjas mag arányának egymáshoz való viszonyát. A közvetlen napfényen nőtt barackok hosszabb szállítás után sem törődnek össze. A gyümölcs jobb szállíthatósága a gyógymetszés újabb előnyét jelenti.

XXIX. Tábla

Kontroll őszibarack kocsányának keresztmetszete (70-szeres nagyítás) fejletlen szilárdítószóval

Gyógymetszéses őszibarack kocsányának keresztmetszete, erősen fejlett szilárdítószóval. 70-szeres nagyítás

6. Az őszibarack talajműveléséről

Hagyományos talajművelés során gyakran tapasztalható, hogy a fa tönkjéből eredő, jól fejlett elsőrendű oldalgyökök fokozatosan a felszínre kerülnek. Ez az őszibarackfa idő előtti kipusztulását, illetve kiszáradását eredményezi. (XXX. Tábla).

XXX. Tábla

Kísérleti területeinken a talajt úgy műveltük, hogy a talaj felszíne a lombkoronák alatt 15–20 cm-rel mindig magasabb legyen, mint a fasorok közötti területen. Ezzel a megoldással értük egyrészt azt, hogy a lombkorona alatti magasabb talajszint miatt a talaj nedvességtartalma magasabb maradt. Másrészt a fasorok közötti sekély hajlatok nagyobb esők után össze-gyűjtötték a vizet. A felesleges víz így nem a fák töveinél, hanem a fasorok között gyűlt össze. A nyári szárazságok idején, kisebb eső után, szintén ezeken a mélyebb részekben futott össze a csapadék. A fák gyökérzetének szélei, ahol a vízfelvétel a legintenzívebb, éppen ezen a mélyebb felszín alatt helyezkednek el. Így a vékony gyökök vízellátása optimális és a lombkorona alatti terület magasabb talajnedvessége is biztosított.

Ezzel magyarázható – többek között – az a tény, hogy a gyógymetszett kísérleti területek gyümölcsfái az év során, a nyári időszakban is virulensebbeknek bizonyultak.

KEDVES KERTESZ BARATUNK!

Örömmel nyújtjuk át Önnek az Ősziarack gyógymetszésről szóló füzetünket. Kötelességünknek éreztük, hogy a közöttünk létrejött „Szerződés” szellemében segítségükre legyünk az új módszer elsajátításában.

A felfalálók időközönként az ország egyes tájegységeiben szemléltető módszerbemutató előadást tartanak. Ezt a Képes Újság és a helyi sajtó útján idejekorán meghirdetjük. Amennyiben kérdései lennének, ott szívesen megválaszoljuk.

Igény esetén egyéni konzultációkat és gyakorlati bemutatókat tartunk, tájékoztatást adunk újonnan megjelenő módszerekről. Szándékunkban áll összegyűjteni, értékelni és közreadni a gyógymetszés országos tapasztalatait. Tervünk sikere érdekében foto- és diafelvételek készítésére kérjük tagjainkat, tőlük a felvételek egy-egy jellemző másolatát megvásároljuk. Értékes kiegészítő tapasztalataikat szívesen fogadjuk.

A magunk részéről kezdeményezzük illetékeseknél, hogy az ismertett módszerrel termelt, permetszegény és kiváló gyümölcs exportcélú begyűjtését szervezzék meg.

Reméljük, füzetünk kielégítően megmagyarázza módszerünket. Kérjük, ajánlja a módszert másoknak is, közös erővel termeljük szebbet, jobbat.

„Licencia” Találmány Értékesítő Vállalat

A TÁBLAK ELHELYEZÉSE

I.	3	XVI.	29
II.	5	XVII.	30
III.	11	XVIII.	35
IV.	12	XIX.	36
V.	15	XX.	41
VI.	17	XXI.	42
VII.	19	XXII.	42
VIII.	21	XXIII.	43
IX.	22	XXIV.	43
X.	22	XXV.	46
XI.	23	XXVI.	49
XII.	25	XXVII.	51
XIII.	27	XXVIII.	55
XIV.	28	XXIX.	57
XV.	28	XXX.	58

TARTALOMJEGYZÉK

I. rész

Az őszibarack gyógymetszése	—	—	—	—	3
A gyógymetszés alkalmazásának előnyei	—	—	—	—	7
Az új telepítés előkészítése	—	—	—	—	8
Területrendezés telepítés előtt	—	—	—	—	9
Vadlány-magvak előcsíráztatása	—	—	—	—	9
Szelektálás, csemetenevelés, oltás	—	—	—	—	10
Fiatál őszibarackfák gyógymetszése	—	—	—	—	15
Idősebb, eddig hagyományosan (rövidcsapra) metszett őszibarackfák átállítása az új módszerre	—	—	—	—	23
A fák átállítása virágzás előtti (nyugalmi) időszakban	—	—	—	—	24
A virágzás előtt átállított fák kezelése zöldbeborulás után	—	—	—	—	30
A fák átállítása vegetációs időszakban	—	—	—	—	32
Hagyományosan telepített fiatal fák átállítása	—	—	—	—	37

II. rész

Az új termesztési és metszési módszer alapjai és fontosabb mozzanatai	—	—	—	—	38
Hazai és külföldi szakemberek a zöldmetszésről	—	—	—	—	39
1. A zöldmetszés	—	—	—	—	39
2. A szálvesző művelési módszer	—	—	—	—	42
Kontroll és gyógymetszett fák összehasonlító vizsgálatának eredményei	—	—	—	—	48
1. Az egyes termővesszők évgyűrű szerkezetének összehasonlítása	—	—	—	—	48
2. A virágrügyek és a hajtásrügyek fejlődése és tartalmi anyagai	—	—	—	—	49
3. A virágzás után fejlődött lomblevelek számszerű alakulása	—	—	—	—	51
4. A termések szíverősödése és fedőszórórének alakulása	—	—	—	—	53
5. A terméskocsányok szerkezete	—	—	—	—	56
6. Az őszibarack talajműveléséről	—	—	—	—	58

12 97274

79-2717 Pécsi Szikra Nyomda

Felolós kiadó: Gebauer Ferenc

79-2717

79-2717